

Navraag met televisiemaker Martin Heylen, bekend van "Terug naar eigen land".

20

Studenten met zware ziektes verliezen kinderbijslag

Studenten met kanker of andere zware ziektes kunnen geen groot studieprogramma opnemen. Hierdoor krijgen ze geen kinderbijslag. "Schrap die regel," klinkt het.

RODERIK DE TURCK

Om als student kinderbijslag te krijgen moet je minstens 27 studiepunten opnemen in een academiejaar. Elk studiepunt komt in principe overeen met 25 à 30 uur studiebelasting. Studenten met zware ziektes geraken soms niet aan de vereiste 27 studiepunten, waardoor ze de kinderbijslag niet krijgen.

Die kinderbijslag is een maandelijks bijdrage in de kosten voor de opvoeding van een kind. Voor sommige gezinnen een broodnodige tussenkomst om de studies van de kinderen betaalbaar te houden.

Kom op tegen Kanker besloot na twee meldingen van problemen de situatie aan te kaarten bij de Vlaams Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Jo Vandeurzen (CD&V).

Ook de KU Leuven heeft een nota klaar waarin knelpunten

met de regeling rond de kinderbijslag worden aangekaart. "Er is nood aan een adequate en duidelijke regeling voor zieke studenten," aldus het rapport.

Vicerector Studentenbeleid Rik Gosselink spreekt zijn steun uit voor de nota en laat weten dat die verder besproken wordt op de Vlaamse Interuniversitaire Raad.

Bevoegde minister Jo Vandeurzen erkent de problematiek. "In de opbouw naar een nieuwe Vlaamse kinderbijslag onderzoeken we of en welke oplossing mogelijk is."

Politiek

Naast Kom Op Tegen Kanker en de KU Leuven, roert nu ook de politiek zich. Freya Van den Bossche (sp.a), Ortwin De Poortere (Vlaams Belang), Lies Jans (N-VA) en Katrien Schryvers (CD&V) hebben een vraag ingediend bij minister Vandeurzen over de problematiek.

"De huidige regeling is onrechtvaardig," vindt Van den Bossche. Volgens Van den Bossche is de regeling het resultaat van een arbitraire beslissing om de kinderbijslag te koppelen aan iets minder dan een halftijdse studiebelasting.

"Voor wie in staat is voltijds te studeren, is dat misschien logisch. Maar wie omwille van een ernstige ziekte of een handicap geen voltijdse studiebelasting aankan, ondervindt een buitensporig nadeel. Zij verliezen hun recht op kinderbijslag omdat ze ziek zijn. Dat kan niet voor sp.a," oordeelt Van den Bossche.

Schrappen

De oplossing ligt volgens velen in het afschaffen van de regel van 27 studiepunten voor zieke studenten. "We vragen een eenvoudige regeling die zieke studenten recht op kinderbijslag geeft tijdens de ziekte, zonder de voorwaarde van een inschrijving voor ten minste 27 studiepunten," stelt het rapport van de KU Leuven.

Ook Van den Bossche is duidelijk: "Schrap die regel. Wie gehospitaliseerd is of omwille van een ernstige beperking slechts een handvol vakken kan opnemen, moet je niet straffen door ook nog eens de kinderbijslag af te nemen."

"De huidige regeling is onrechtvaardig"

FREYA VAN DEN BOSSCHE, SP.A

Volgens de sp.a kan daar het bestaande registratiesysteem van de VLOR (Vlaamse Onderwijsraad) voor gebruikt worden. "Met de formulieren van de VLOR kan je op een correcte manier de ongeveer 300 studenten met een zware ziekte of handicap die minder dan 27 studiepunten opnemen onderscheiden van bv. voltijds werkenden die naast hun job deeltijds studeren," aldus Van den Bossche.

ONDERWIJS Senaat zonder vrouwen

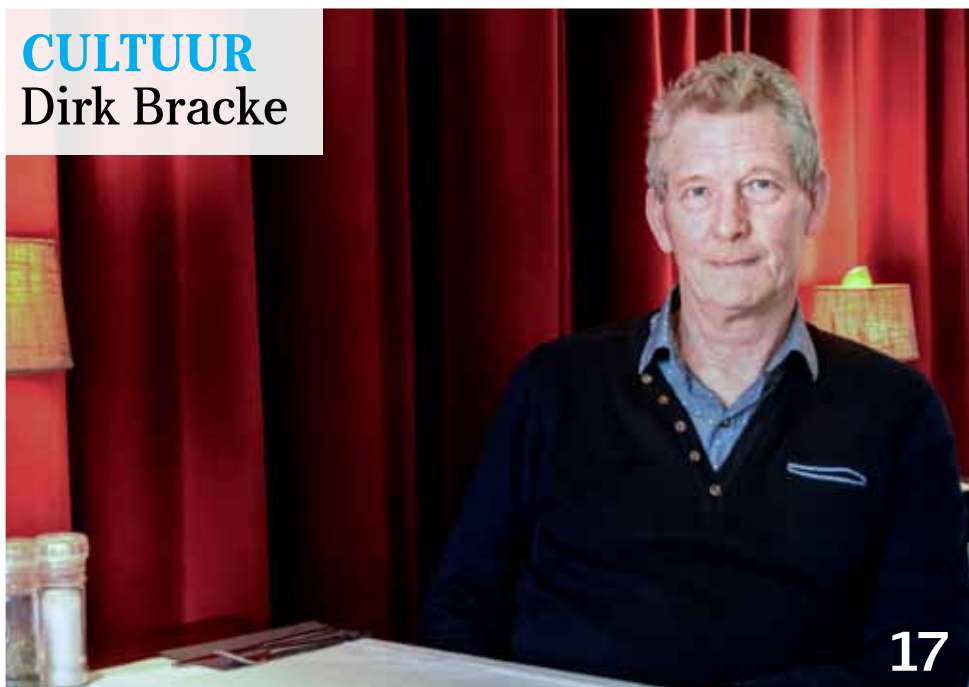
INTERNATIONAAL Erasmusgekheid

STUDENT Temptation Island

CULTUUR Dirk Bracke

17

SOCIAAL Dossier Armoede

13

Opinie

Splinter

Vier jaar

Vier jaar geleden werd België wakker in een nachtmerrie. Achtentwintig landgenoten gestorven in een donkere Zwitserse tunnel. Vier jaar geleden liep iedere Belg met een zwaar hart en verdriet rond.

Vier jaar is een lange tijd. Obama's tweede ambtstermijn, een nieuwe Olympische Spelen, genoeg tijd om bepaalde universitaire diploma's te halen. Lang genoeg opdat het littekenweefsel, dat de overlevers vanbinnen en vanbuiten met zich meedragen, dik en taai werd. De pijn werd minder scherp.

Vier jaar is ook een korte tijd. Hun plaatsen in ons leven zijn er nog steeds. Een vleug van een geur, een lied, een kleur kan genoeg zijn om een deuk in het littekenweefsel te maken. De pijn werd minder scherp, maar ze is er nog steeds.

Dit is geen oproep om gerechtigheid, geen politieke boodschap. Dit is een oproep tot medeleven. Een uitnodiging om mee te herinneren, om mee te denken. Aan het leven van achtentwintig mensen kwam veel te vroeg een einde. Mensen met dromen en doelen, mensen die ze graag zagen en mensen, die hen graag zien. Ik ben één van de vele mensen, die hen graag zien.

Mijn zus is een absoluut godsgeschenk. Ze is mijn tegengestelde, maar ik zou niet zonder haar optimisme, luchtigheid en dwaze humor kunnen leven. Ze is er altijd. Maar ze was er bijna niet meer. Als ik daaraan denk, slaat de angst me om het hart en wordt alles even moeilijk. Ik heb eindeloos respect voor de mensen, die zo dicht bij onze achtentwintig stonden en elke dag opnieuw de uitdaging met het leven aangaan. Hoe zij al vier jaar functioneren met hun verdriet als een demon in zich, als een tweede schaduw achter zich. Zij bezitten een kracht, die ik bewonder.

Dit is een hommage. Voor hen, die we verloren. Voor alles, wat zij hadden kunnen geweest zijn en hadden kunnen zijn. Maar ook voor diegenen die er nog zijn. Voor de overlevers. Zij met de uitwendige en zij met de inwendige littekens.

Deze tijd van het jaar is al vier jaar bijzonder voor mij en voor vele anderen. Het leven voelt meer dan gewoonlijk aan als een geschenk. Als een privilege. Elke herinnering, die ik maak met mijn dierbaren, print zichzelf iets dieper in mijn geheugen en hart. Om iedereen en alles zo goed mogelijk te bewaren. Een periode, die je eraan herinnert dat we fragiel zijn. Dat niets voor eeuwig is. Maar ook dat we sterker zijn dan we zelf denken. Dat we terug kunnen komen van de zwaarste klappen.

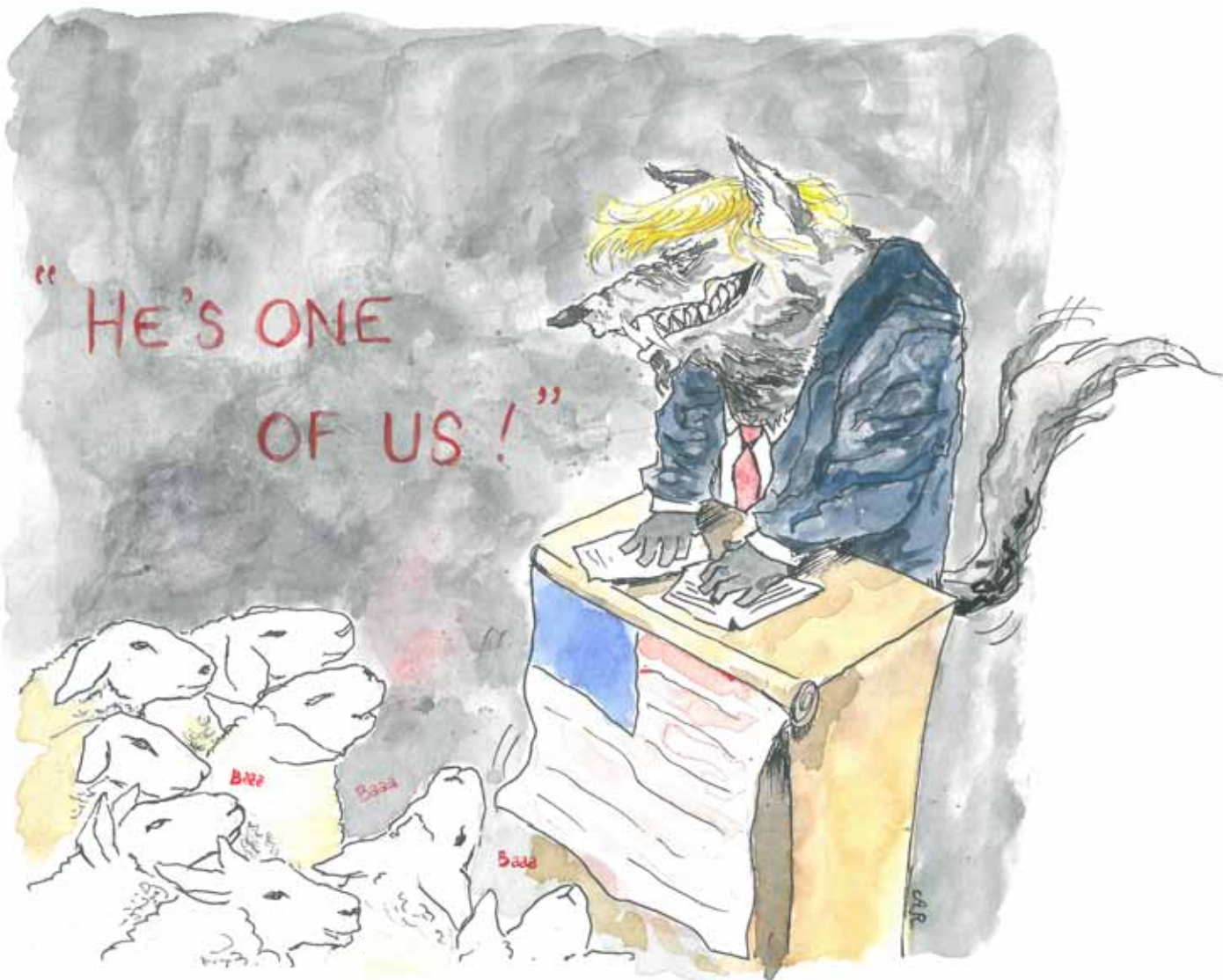
Vier jaar. Al vier jaar hebben we geen nieuwe herinneringen meer kunnen maken met diegenen, die we verloren. Dat betekent niet dat ze vergeten zijn. De herinneringen, die we hebben en de mensen, die zij waren, dragen we mee in ons hart en hoofd.

Bram Vermeulen verwoordt het mooier dan ik het ooit zou kunnen: "Dood ben ik pas als jij me bent vergeten." We zijn julie nog lang niet vergeten en dat zullen we ook niet doen.

CHARLOTTE DE ROO

De Splinter bevat een mening van de auteur. Ze bevat niet de mening van de redactie.

Cartoon van de week

Deze week werpt Annelies Robeyns een blik op de actualiteit.

Editoriaal

Veto zal kritisch zijn of het zal niet zijn

Studentenblad Veto moet kritisch de studentengemeenschap aanschouwen. Dat betekent ook schrijven over die zaken die onze universiteit in een slecht daglicht stellen.

Volgens één van onze lezers (zie pagina 4) was de berichtgeving in Veto over het incident aan de faculteit Filosofie overdreven sensatiegericht. "De perversheid van de media heeft geen plaats aan onze universiteit," klinkt het.

Het valt niet te ontkennen dat het artikel in kwestie sensatie bevat. Fysieke agressie, dat tart de verbeelding. Iets dat onze online leescijfers bevestigen.

Toch staat de redactie achter de publicatie. In het artikel vindt u noch naam, noch gender van de betrokken partijen. Omdat wij geen rechters zijn en het onderzoek nog lopende was, hebben wij er in eerste instantie niets over geschreven.

Dat laatste was trouwens een bewuste keuze. Drie dagen na het incident was deze krant op de hoogte. Uiteindelijk zijn meer dan 20 mensen geïnterviewd. Pas twee weken later, toen er nog steeds geen uitgebreide communicatie was en verschillende studentengroepen hun onvrede lieten

blijken, hebben wij over de zaak geschreven.

Die beslissing heeft twee gronden. Enerzijds omdat een verdeelde faculteit alle leden van de KU Leuven-gemeenschap aangaat. Wij zijn allemaal verbonden aan deze universiteit. Betrokkenheid is niet alleen een catchy modewoord, het is ook noodzakelijk.

Daarnaast worden zaken als dat te vaak in de doofpot gestopt. Het is zeer verleidelijk om als bestuurder dit onder de mat te vegen. En dat is jammer, want zo wordt elk structureel probleem gemarginaliseerd. Op naar de volgende zeg maar.

Het staat u vrij dit af te doen als politiek correct gezever. Maar de beslissing hierover en de redenering erachter is niet iets dat wij lichtzinnig opnemen. De studenten informeren en met een kritische blik de gang van zaken in het oog houden, is de basistaak van deze krant.

Soms zorgt dat ervoor dat je artikels schrijft die je liever niet wil schrijven. Wat er is gebeurd aan het HIW had niet mogen gebeuren. Zo simpel is dat. Veto betichten van perversheid omdat wij erover berichten, is naast de kwestie.

Dat de namen gepubliceerd zijn in andere kranten is betreurenswaardig.

Sommige kranten hebben dit incident nodeloos uitgesmeerd, met gekleurde berichtgeving en onnodige foto's. Dat is spijtig. Maar uiteindelijk valt de deontologie van andere kranten buiten onze controle.

Het is aannemelijk dat zonder ons artikel er geen reactie van andere kranten was gekomen en die zaken dus niet voorvallen. Maar de oplossing van dit soort mistoestanden ligt niet in het erover zwijgen. Wij moeten de problemen erkennen vooraleer we ze kunnen oplossen.

Het is eigen aan onze kritische blik dat de resulterende artikels sommigen voor de borst stoten. Het staat iedereen vrij om hier niet mee akkoord te gaan. Zoals Guardianredacteur CP Scott ooit schreef: "Comment is free, but facts are sacred."

Dat er fysieke agressie heeft plaatsgevonden aan het HIW is een feit. Het is mijn hoop dat geen enkele redactie van Veto zo'n feit ooit verbergt.

RODERIK DE TURCK

Hoofdredacteur. Het editoriaal bevat een mening die gedragen wordt door de redactie.

"UITERAARD WORDT ER GEKEKEN NAAR MEER VROUWEN"

Drie vrouwen in senaat KU Leuven

U weet het of niet, maar sinds 2001 heeft onze universiteit een senaat. Op een totaal van 37 leden zijn er slechts drie vrouwelijke senatoren. "Een pijnpunt," volgens voorzitter Jef Roos.

BASIL SAEN

De senaat is samengesteld uit 37 leden die in principe van buiten de universiteit komen. Ze krijgen er geen geld voor. "Zo wordt er contact gelegd tussen de universiteit en sympathiserende buitenstaanders," aldus bureaulid André Vandeputte. De leden worden voor een periode van vijf jaar aangesteld door de Raad van Bestuur, na advies van de Academische Raad. Onder meer Mia Doornaert, Karel Vinck en Frans van Daele zetten zich in als lid van de Senaat.

Volgens de voorzitter "vertegenwoordigen de leden de verschillende geledingen van de maatschappij". In theorie zou de Senaat dus representatief samengesteld zijn. Dat blijkt echter niet volledig te stroken met de realiteit. De ondervertegenwoordiging van vrouwen is onmiskenbaar.

Op een totaal van 37 zetelen slechts drie vrouwen in de senaat. Voorzitter Jef Roos beaamt dat dat een probleem is dat echter moeilijk op te lossen valt. "Zoals vele andere organen van de universiteit is de Senaat naar vrouwen toe zeker niet representatief. Dat is een pijn-

punt. Het is echter niet eenvoudig om het evenwicht te herstellen."

Bureaulid Koenraad Debackere bevestigt dat. "In het verleden waren er nog minder dames. Uiteraard wordt er gekeken naar meer vrouwen. Hoe dan ook, de samenstelling is momenteel wat ze is. Er wordt in ieder geval wel de nodige aandacht aan besteed." De voorzitter voegt nog toe dat ook mensen uit de cultuursector moeilijk te bereiken zijn.

Toegevoegde waarde

De senatoren komen twee keer per jaar samen in de salons van het rectoraat. Daar denken ze samen na over een vooraf bepaald thema. "Het is een reflectiekamer waar vrij van gedachten kan worden gewisseld," vertelt Debackere. Hij benadrukt dat het orgaan zich aan die beperkte opdracht moet houden. "De senaat is geen besluitvormingsorgaan. Verre van."

Voorzitter Roos geeft aan dat het orgaan een tweeledig doel dient. "Enerzijds is de senaat een klankbord voor het universiteitsbestuur. Anderzijds is het een verbindingsorgaan naar de maatschappelijke omgeving."

In het verleden werd onder meer nagedacht over de digitalisering van de universiteit, het belang van universiteitsrankings en de internationalisering. De onderwerpen zijn steeds relevant voor de universiteit. Voorzitter Jef Roos benadrukt dat de senaat de universiteit moet ondersteunen. "Het initiatief komt meestal van de universiteit. De senaat staat

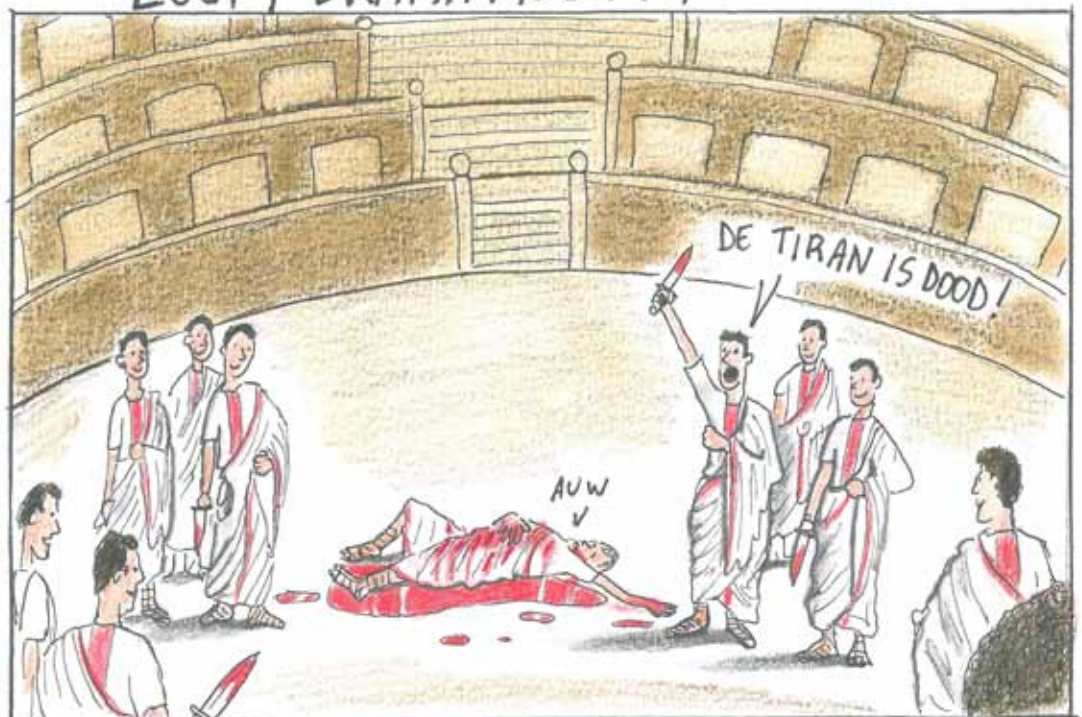
ten dienste van de universiteit. Je moet je als senaat niet opdringen."

De synthese van de gesprekken wordt neergeschreven in een verslag. Volgens Debackere worden geen formele adviezen gegeven, maar is het verslag wel gericht op het universiteitsbeleid. "Het verslag bevat reflecties, die adviezen kunnen bevatten. Het kan dan

gebruikt worden als een van de inputs voor beleidsvoorstellen."

Ook voorzitter Jef Roos benadrukt dat het niet om een louter theoretische oefening gaat. "Het is zo dat de senaat geen op zich staand ding mag zijn, dat voor zijn plezier vergadert. Het moet toegevoegde waarde hebben voor het bestuur van de universiteit."

BEZOEK VAN TORFS AAN SENAAAT KULEUVEN
LOOPT DRAMATISCH AF

"In het verleden waren er nog minder dames," vertelt Koenraad Debackere, algemeen beheerder KU Leuven
CARTOON Martijn Stoop

Steeds meer studenten bij repetitorkantoren

De overgang van het secundair naar het hoger onderwijs is voor veel studenten een moeilijke oefening. Steeds meer studenten kloppen aan bij een repetitorkantoor.

KAREL PEETERS

Youri Vanlommel is algemeen directeur bij Studant, een repetitorkantoor dat actief is in Leuven, Antwerpen, Gent en Mechelen. Hij ziet een opvallende toename van het aantal studenten dat bijles wil. "Ik merk door de jaren heen wel dat de vraag naar bijles voor studenten enorm gestegen is en blijft stijgen."

Ook Elise Geens, voorzitter van Sagio, ziet haar klantenbestand toenemen. "Sagio bestaat nu vijf jaar en we zien dat we steeds blijven groeien. Dat is wel mooi."

Medaxis is een Antwerps kantoor gespecialiseerd in wiskunde en ziet ook steeds meer studenten die vragen om bijles. "Wij merken dat de hoeveelheid studenten die naar ons komt opvallend is toegenomen," vertelt Joris De Craene, bestuurder en leerkracht bij Medaxis.

Vanlommel denkt dat deze evolutie te wijten is aan de moeilijke overgang van het secundair naar het hoger onderwijs. "De hoofdreden voor deze stijging is dat de kloof tussen het secundair en het hoger onderwijs nog altijd zeer groot is."

Zo raken studenten in het eerste jaar vaak in de problemen, legt Vanlommel uit.

"Veel studenten hebben in hun eerste jaar nog problemen met de algemene zaken: hoe moet ik mijn studies aanpakken, hoe plan ik mijn studies, hoe verwerk ik de leerstof?" Maar volgens Vanlommel schakelen studenten ook sneller de hulp in van een repetitor. "In plaats van zelf naar een oplossing te zoeken, gaan ze snel hulp zoeken om zo toch zekerheid te hebben en sneller van hun studies af te zijn."

Volgens De Craene zit het probleem inderdaad in het secundair onderwijs. "Ik denk dat ik niet fout ben als ik zeg dat het wiskundenniveau er zeker niet op vooruit is gegaan." Maar De Craene merkt ook dat studenten hoger mikken. "Meer studenten durven de stap zetten naar het hoger onderwijs en dat siert hen ook. Maar dat zijn dan jongens en meisjes die uit een richting komen met 3 uur wiskunde per week."

Student-lesgevers

De prijzen voor bijles beginnen aan 15 euro per uur en gaan tot meer dan 25 euro per uur bij sommige kantoren. Bij Sagio en Studant kan je als student zelf lesgeven aan je jongere medestudenten. "Wij screenen mogelijke bijlesgevers op hun examenresultaten.

Daarna volgen testen om te bekijken of je het vak beheerst en kan uitleggen," vertelt Vanlommel.

Ook Sagio test haar studenten alvorens ze les mogen geven, legt Geens uit. "Er is een strenge selectieprocedure voor bijlesgevers en wij volgen de bijlessen ook op." Als student-lesgever verdien je bij Sagio 18 euro per uur.

"De kwaliteit van de repetitoren is vaak niet gegarandeerd"

BERNARD TILLEMEN, DECAAN VAN DE RECHTENFACULTEIT

Decaan van de rechtenfaculteit Bernard Tillemen is en blijft een hevige tegenstander van de bijlespraktijken. "Voor een goede student is het leerzaam zaken aan anderen uit te leggen. Op voorwaarde dat het gratis is, want wij mogen als universiteit niet het signaal geven dat je als student geld kan vragen om andere studenten te helpen. Daarbij is de kwaliteit van de repetitoren vaak niet gegarandeerd."

De Craene is ook tegenstander van bijles door studenten. "Onze lessen worden gegeven door mensen met een aggregaatdiploma, terwijl ik zie dat vele kantoren gewoon

met studenten, zelfs bachelorstudenten werken. Zij hebben geen diploma, laat staan een opleiding om les te geven aan een groep. Je kan als student-lesgever zelf een vak heel goed beheersen maar het niet kunnen uitleggen," aldus De Craene.

Strengere selectie

Maar dat betekent dan ook een strengere selectie in het eerste jaar, legt Tillemen uit. "In het eerste jaar moeten we een goede selectie maken en dan zouden de studenten normaal gezien in de latere jaren autonoom kunnen zwemmen zonder zwembandjes."

Om die lessen te betalen gaan steeds meer studenten ook werken, vertelt De Craene. "Wat wij merken, is dat veel studenten gaan werken om die repetitorkantoren te betalen. In die zin is het wel betaalbaar, ieder moet voor zich de keuze maken waaraan ze hun geld besteden. Wat kost het om een jaar langer te studeren? Elke dag met de trein, eten, kot, en dan spreek ik nog niet over de opportuniteitskost. Maar universiteiten zullen nooit fan worden van repetitorkantoren om begrijpbare redenen."

Al blijven niet alle repetitorkantoren even lang bestaan. "Ik heb in de 25 jaar dat wij bestaan al veel kantoren gezien die na twee jaar terug verdwenen," besluit De Craene.

Lees meer op www.veto.be

Onderwijs

ANN VERRETH EN MARC LUWEL VAN NVAO OVER KWALITEIT VAN HOGER ONDERWIJS

“Wij zijn gewoon goed”

Met de kwaliteit van het Vlaamse hoger onderwijs gaat het goed, aldus Ann Verreth en Marc Luwel. De nieuwe instellingsreview moet die kwaliteit verder bewaken.

RODERIK DE TURCK

We ontmoeten Ann Verreth en Marc Luwel in de Thomas Morehogeschool in Mechelen. Als Vlaamse bestuurders van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) moeten zij de kwaliteit van het hoger onderwijs bewaken. Geen eenvoudige opgave. Toch lukt dat goed, verzekeren beide bestuurders ons.

Hoe waarborgen jullie de kwaliteit van het hoger onderwijs?
Ann Verreth: “Dat is geen moeilijke vraag, maar wel een complex antwoord. De opleidingsvisitaties (vroegere controlemomenten voor voor individuele opleidingen in het hoger onderwijs, red.) zijn bevroren.”

“Vanaf nu werken we met pilot instellingsreviews, waarbij de hele instelling op haar kwaliteit geëvalueerd wordt. Onafhankelijke panels starten daarom gesprekken met als centrale onderzoeksvraag: “Wat is de kwaliteitsfilosofie van de instelling en hoe heeft de instelling binnen die filosofie vat op de kwaliteit?”

“Daarnaast willen we aandringen dat instellingen hun kwaliteitszorg meer publiek toegankelijk maken zodat de buitenwereld zicht krijgt op de wijze waarop gewerkt wordt aan de kwaliteit van de opleidingen. Die aanpak moet leiden tot een nieuw stelsel.”

Hoe schakel je die kwaliteitszorg gelijk tussen de verschillende instellingen?

Verreth: “Je zou simpelweg de rapporten kunnen vergelijken, maar die zijn eigenlijk moeilijk vergelijkbaar. Je kan wel zien of een instelling haar zaken op orde heeft.”

Marc Luwel: “De opleiding staat centraal in onze kwaliteitszorg. Het is primair om aan te tonen dat die goed zit. Vroeger deden we dat door de opleiding te visiteren, maar daar stappen we nu vanaf.”

Verreth: “De kwaliteit van een opleiding moet je in haar geheel

“Vroeger kon je die verantwoordelijkheid afschuiven op de externe visitaties en dat is volgens ons niet optimaal. Er is meer autonomie en meer gevoel van eigenaarschap nodig om kwaliteit te optimaliseren.”

Van controle naar samen denken over kwaliteit.

Verreth: “Precies.”

Mogen we tevreden zijn over de kwaliteit in Vlaanderen?

Verreth: “Van 2006 tot 2014 hebben we gemiddeld 95 procent positieve beoordelingen. Dat is niet de enige graadmeter, maar het geeft vertrouwen. De basiskwaliteit is er.”

beschouwen. Dit nieuwe proces legt de nadruk opnieuw bij de opleiding en de instelling zelf.”

Luwel: “Binnen Noordwest-Europa zijn wij gewoon goed. Ondanks het feit dat de basisfinanciering in Vlaanderen minder hoog is dan in andere landen, doen we het méér dan gemiddeld. We moeten niet beschaamd zijn.”

Naast een lagere basisfinanciering, is er ook nog eens bespaard op hoger onderwijs. Heeft dat de kwaliteit aangetast?

Verreth: “Daar hebben we geen bewijzen voor. Onze instellingen hebben bewust gekozen om niet te besparen op de kwaliteit. Dat zou ook te zot zijn. De basisfeatures zijn onaangetast, ik denk dat de instellingen eerder op allerlei andere zaken bespaard hebben.”

Toch is er onrust. Hier hangt er een papier op met “hogescholen in opstand”. Is die onrust dan onterecht?

Verreth: “Wij hebben onvoldoende informatie om te zeggen dat hier een kritische grens bereikt is. Natuurlijk gaan hogescholen besparingen op onderwijs sneller voelen omdat zij minder onderzoek doen en dus afhankelijker zijn van die eerste geldstroom.”

“Ondanks het feit dat de basisfinanciering in Vlaanderen minder hoog is dan in andere landen, doen we het méér dan gemiddeld,” aldus Marc Luwel, bestuurder NVAO
FOTO Anneleen van Kuyck

“Wij hebben op dit moment als NVAO geen enkele poot om op te staan als we uitspraken doen over kwaliteit na besparingen.”

“Hoorcolleges waar 700 studenten in zitten. Wat heb je daar aan?”

MARC LUWEL,
BESTUURDER NVAO

Luwel: “De OESO-statistieken geven interessante vergelijkingen. In Vlaanderen is het hoger onderwijs wat minder gefinancierd dan bijvoorbeeld het secundair niveau.”

De KU Leuven heeft zelf een nieuw kwaliteitszorgsysteem, COBRA. Hoe volgen jullie dat op?

Verreth: “Ons panel gaat tijdens de instellingsreview een oordeel vellen over de kwaliteit via een waardevolle aanpak waarbij vertrokken wordt van de aanpak van de instelling zelf. Het gaat hier niet echt over het COBRA-systeem op zich. Wel over de vraag of de KU Leuven een systeem op poten gezet heeft waarbinnen de kwaliteit van haar opleidingen op een efficiënte manier beoordeeld wordt.”

“In het kader van eigenaarschap is het niet onze taak om op te leggen welk systeem instellingen gebruiken. Weg met de afvinklijsten.”

Luwel: “We moeten opletten dat we onze rol niet verdraaien. Niemand zit te wachten op de mening van de NVAO over een of ander gedetailleerd probleem dat niet in onze opdracht staat. Dat doen ondergraaft onze geloofwaardigheid ook. NVAO ziet toe op de kwaliteit van hoger onderwijs.”

Het hoger onderwijs is goed bezig volgens jullie. Wat kan er beter?

Verreth: “Wat het publiceren van informatie betreft, is het hoger onderwijs nog te conservatief. Informatie moet beter ontsloten worden. We kunnen qua transparantie nog grote stappen zetten. Dat verhoogt de legitimiteit.”

“Ook belangrijk is het verduidelijken van onze onderzoeksverwachtingen in opleidingen. “Onderzoeksgebaseerd zijn” is een moeilijk en divers concept dat aan verheldering toe is.”
Luwel: “Ik heb wat langer mogen nadenken, dus ik heb wat aanvullingen (lacht). Levenslang leren en de rol van hoger onderwijsinstellingen daarin ligt een eerste aandachtspunt. Daar is nog een grote nood aan waar universiteiten en hogescholen nog veel kunnen aan bijdragen.”

“Daarnaast praat men al jaren over hoe technologie onderwijs zal veranderen. Tot nu toe is daar bitter weinig

van in huis gekomen. Met de weinige middelen die we hebben, moeten we er in slagen het hoger onderwijs kwalitatief beter te maken.”

“Zonder daarbij -en ik gebruik een boutade- te vervallen in hoorcolleges waar 700 studenten in zitten. Wat heb je daar in hemelsnaam aan? Bevlogen lesgevers of niet, je concentreren in zo'n groot auditorium is ongelooflijk moeilijk. Misschien kan de verdere ontwikkeling van applicaties als MOOCs (Massive Open Online Courses, red.) hier een antwoord bieden. Een aantal landen waaronder Nederland staan hierin verder dan Vlaanderen.”

Meneer Luwel, bij uw aanstelling was er commotie. In de Morgen wordt u voorgesteld als een “incompetente bestuurder.” Voelt u politieke druk?

Luwel: “Ik heb het voorrecht gehad in de periode 2002 tot midden 2007 mee te mogen werken aan de opstart van de NVAO. Ik kan dus terugblikken en u bevestigen dat de NVAO steeds in volle onafhankelijkheid haar opdracht heeft kunnen waarmaken. Er is noch aan Nederlandse noch aan Vlaamse zijde enige poging tot politieke of andere beïnvloeding van de besluitvorming geweest.”
“De commotie rond mijn aanstelling bewaar ik voor mijn memoires. Wacht nog tien jaar.”

LEZERSBRIEF

Beste Veto,

Als jarenlange lezer van het studentenblad ben ik vershoten van wat er deze week te doen is geweest naar aanleiding van het nieuws dat op jullie voorpagina lonkte. Niet zozeer de inhoud van het nieuws, als wel de manier waarop dit verspreid werd, heeft mij ontzet.

Niemand kan ontkennen dat het nieuws een ‘hit’ werd (waarvan zelfs mijn grootouders snel op de hoogte waren) en ik heb wellicht nog zelden studenten zo horen

schetteren over een krantenkop. Toch vraag ik mij af of dit nieuws deze grote aandacht verdient.

Als student aan het HIW waren ik en vele anderen vòòr jullie berichtgeving niet op de hoogte van deze feiten. Laat mij benadrukken dat ik geen van de betrokken partijen ken of er college bij volg. Moesten wij het nieuws in de wandelgangen opgevangen hebben, we zouden er wellicht even over gekletst hebben, en verder vertrouwen hebben gesteld in de decaan in het oplossen van het geschil.

U weet dat verschillende studenten dinsdag aan het HIW aangeklampt werden

door VTM-journalisten om hun relaas van de feiten te vertellen. Sindsdien topt het nieuws in verschillende sensatiekranten en kranten die doorgaans niet deze reputatie dragen. De uitvergroete krantenkop in Veto is niet zonder gevolg gebleven. Een uit de hand gelopen geschil is ernstig, maar moet daarvoor een hele universiteit, en als gevolg daarvan heel Vlaanderen in rep en roer worden gebracht?

Ik stel me vooral voor wat dit betekent voor de betrokken partijen. De Morgen publiceerde zelfs hun namen. Met een beetje pech is hun naam voortaan berdoeven. Beste Veto, ik ben geschokt waarmee dit nieuws

- waarin ik, ik herhaal, op geen enkele manier betrokken ben - uitvergroet is geweest en de gevolgen daarvan. Dergelijk sensationele berichtgeving verwacht men van een magazine dat louter hun aantal lezers wil laten pieken, niet van een blad dat zich als maatschappijkritisch profileert.

Ik hoop van harte dat mijn studentenblad in de toekomst niet overgevoelig wordt voor dergelijk ‘nieuws’. De perversheid van de media heeft geen plaats aan de universiteit.

Vriendelijke groet,
Toon Baert

Onder de Loep

Weg met de wegwerpknij

REJOIND

De toekomst van morgen wordt steeds vaker bepaald door het onderzoek van vandaag. Tijd om te kijken wat de knappe koppen van deze universiteit onder de loep nemen.

Onderzoekers van het REJOIND-project kweken lichaamsweefsels en gewrichten om huidige implantaten te vervangen. Op termijn moet hun werk leiden tot een weefselbank van off-the-shelforganen.

MAX BOLS

REJOIND, kort voor "REgeneration of the JOINT by Developmental engineering," verenigt een multidisciplinair team van ingenieurs in alle soorten en maten, biomedici, chemici en klinici. Hun leider is Frank Luyten, directeur van Prometheus en het Onderzoekscentrum voor Skeletale Biologie en Engineering aan de KU Leuven en een grondlegger van *developmental engineering*.

Samen doorgronden ze de groei en vernieuwing van weefsels en proberen ze in hun laboratorium de natuurlijke groeiprocessen gedeeltelijk te kopiëren. Tegen 2018 moet het project tot klinische toepassingen leiden.

"We willen deels afstappen van implantaten uit metaal en kunststof, vooral bij jongere patiënten," steekt Luyten van wal. "Zodra die zijn ingeplant, begint de klok te tikken. Na 15 of 20 jaar zijn die dingen op het einde van hun Latijn. Met de huidige levensverwachtingen volstaat dat niet meer."

Voor 40 tot 60-jarige patiënten krijgt een biologische behandeling de voorkeur, waarbij levende weefsels gebruikt worden om de schade te herstellen. "Het is een wonder dat er alle dagen perfect normale kinderen geboren worden. Het toont aan dat de natuur de weefselingenieur bij uitstek is."

Sinds 2012 wordt hun werk gesponsord door de Europese Onderzoeksraad via het ERC Advanced Grant.

De soep

Het begint allemaal met een beperkt aantal ingrediënten: stamcellen, enkele groeifactoren en biomaterialen. Door ze slim in te zetten in een aaneenschakeling van cultuurflessen, incubators en bioreactoren kom je aan het einde van de rit aan een weefsel.

"Een weefsel is meer dan wat cellen die aan een matrix hangen," legt Luyten uit.

"Het is een levend orgaan met cellen die elkaar moeten begrijpen. Het moet zichzelf in stand kunnen houden in een geschikte omgeving, een semi-autonoom gedrag."

Een spraakmakend experiment was het fameuze oor op een muizenrug. "Ze dachten: we 3D-printen een oorvormige matrix, sprenkelen er wat cellen op, steken dat in een muis en er zal wel een oor uitgroeien," schetst Luyten. "Zo eenvoudig is het helaas niet."

Een van de grote uitdagingen is de samenwerking tussen de cellen perfect goed krijgen. Een recent experiment toont immers aan dat de cellen in een natuurlijk groeiend gewricht zelf de juiste positie innemen. Zelfs zonder matrix kunnen ze dat. De vraag is nu waar de cellen die informatie vandaan halen. Als dat geweten is, zal het mogelijk zijn hetzelfde te doen met cellen in het laboratorium en uiteindelijk in een industriële productielijn.

Naast de fundamentele kennis rekent Luyten ook op hulp vanuit computermodellen en artificiële intelligentie om de technieken op punt te stellen. Met die hulpmiddelen kan het team veel gericht onderzoek doen. Daarom versterkt Luyten zijn team eveneens met computerwetenschappers.

Dat dat hier kan, vindt hij Leuven's grootste troef: "Op weinig plekken vind je top-scholen voor ingenieurs en biomedici samen met topbedrijven als Imec op enkele vierkante kilometers."

De droom

In 2012 kwam de droom van de weefselingenieur weer verder boven de horizon uitkijken. Onderzoekers slaagden erin volwassen cellen uit muizen te herprogrammeren tot stamcellen. Meteen haalden ze er de Nobelprijs mee binnen.

Luyten ziet het revolutionaire ervan in: "We gaan onbeperkt stamcellen kunnen kweken die de volledige structuur en organisatie van een weefsel kunnen kopiëren." Dat hoeft zich overigens niet te beperken tot simpele weefsels en gewrichten. "Even goed zal het kunnen voor een nier of een hart," maakt hij zich sterk.

over moeten waken dat we niet te ver gaan in dat soort dingen."

Passie

Voor Luyten kadert zijn onderzoek in een brede maatschappelijke visie: "Pensioen is voor mij een gedepasseerd begrip," zegt hij stellig. Hij merkt ook dat patiënten die stop-

"Als ik zie wat we in elkaar steken, denk ik: dit begint raar te worden"

FRANK LUYTEN,
LEIDER REJOIND

Op termijn zullen we zelfs organen kunnen maken die het beter doen dan wat we nu meekrijgen. Volgens Luyten is dat allemaal perfect mogelijk, al zal het nog even duren. Hij waarschuwt ook voor de gevaren van de technologie. "Als ik zie wat we in elkaar steken denk ik soms: wow, dit begint toch raar te worden! De ethiek en de politiek zal er-

pen met werken meer achteruitgaan dan zij die zich ergens gepassioneerd voor blijven inzetten. "De regeneratieve geneeskunde zal ertoe leiden dat mensen veel langer blijven functioneren en zal bovendien onze gezondheidszorg terug betaalbaar helpen maken," droomt hij. "Pensioen wordt in dat kader *a terrible waste of time and talent*."

"Een weefsel is meer dan wat cellen die aan een matrix hangen," vertelt Frank Luyten, leider REJOIND
FOTO Kalina De Blauwe

Onderwijs Kort

Succes in the US

Afgelopen donderdag organiseerden de Dienst Studieadvies en de Dienst Onderzoekscordinatie van de KU Leuven een jaarlijkse infosessie over verder studeren of onderzoek verrichten in de Verenigde Staten. Nieuw is dat dit jaar ook de mogelijkheden om er stage te lopen werden belicht.

"Tijdens de infoavond leggen we uit welke stappen een student moet doorlopen als voorbereiding op het vertrek," vertelt Valérie Jochems van de Dienst Studieadvies. "Als je op Erasmus gaat via de faculteit, wordt er voor jou veel geregeld. Als je beslist om naar de Verenigde Staten te trekken, moet je dat allemaal zelf doen."

Jochems raadt studenten aan al anderhalf jaar op voorhand met hun aanvraag te beginnen: "Voor andere bestemmingen zeggen we een jaar voordien te beginnen, maar omdat de deadlines in Amerika soms zelfs al in oktober vallen, start je best vroeger. Dat is ook de reden waarom we de infosessie al in maart plannen."

Gemist? Meer informatie op www.kuleuven.be/studenten/buitenland/studeren of bij de Dienst Studieadvies.

Bacteriën overleven antibiotica

Zelfs met een antibioticum verjaag je de darmbacterie *Escherichia coli* niet zomaar uit je lichaam. Dat blijkt uit een studie

van het Centrum voor Microbiële en Plantengenetica van de KU Leuven. Een aantal bacteriën overleeft de kuur in een soort winterslaap, waarna ze zich opnieuw voortplanten. Zo kan de ziekte opnieuw opflakkeren. "Het lukt ze om het gevaar gewoon uit te zitten," legt professor Jan Michiels uit.

De overlevende bacteriën zijn niet resistent, zoals wanneer je een antibioticum te veel gebruikt, maar wel tolerant. Dat wil zeggen dat ze niet groeien tijdens de kuur, maar wel overleven en zich daarna voortplanten.

"Bij een behandeling wordt gescreend op resistentie, maar niet op tolerantie," waarschuwt Michiels. "De oprukkende antibioticumcrisis wordt daardoor mogelijk onderschat, zeker als je weet dat de tolerante bacteriën verder kunnen muteren tot resistente bacteriën. Het is belangrijk

dat we ontrafelen hoe en waarom bacteriën antibiotica beter overleven. Zo kunnen we toekomstige therapieën verbeteren."

EIT Health in Rotterdam

Het Europese project EIT Health (European Institute of Innovation & Technology) wil nieuwe manieren vinden om de gezondheid van onze steeds ouder wordende bevolking te bevorderen en de kosten voor de zorg te beperken.

Het doet dat door het stimuleren van opleiding en ondernemerschap binnen de zorgsector om zo nieuwe producten te realiseren en de gezondheidszorg beter af te stemmen op de veranderende vraag.

Het project is een samenwerkingsverband tussen 140 partners, waaronder Oxford University, IBM, KU Leuven en Siemens. Eind februari werd de eerste

Belgisch-Nederlandse vestiging geopend in Rotterdam.

Koenraad Debackere (KU Leuven), voorzitter van de Supervisory Board, legt uit: "We gaan in 2016 meteen van start met 23 innovatieprojecten. Zo hebben we bijvoorbeeld een project dat ervoor moet zorgen dat mensen die met eenzelfde zeldzame kanker worden geconfronteerd, ongeveer dezelfde vijf-jaar-overlevingskansen hebben. Nu varieert die kans nog van 20 tot meer dan 50 procent, naargelang land en ziekenhuis. De bedoeling is om tot een beter gebruik van begeleidings- en diagnostische technieken te komen."

"Zo'n projecten zijn onze *core business*," benadrukt Debackere. "We ontwikkelen geen geneesmiddelen, maar zetten in op preventie, begeleiding en vernieuwende zorgsystemen."

HEIDI VAN ROMPUY

Internationaal

EXOTISCHE RESTAURANTS IN LEUVEN LANG NIET ALTIJD EVEN AUTHENTIEK

Kebab met frietjes

De altijd hongerige Leuvense student kan kiezen uit de enorme variatie aan exotische horeca. De vraag blijft hoe authentiek deze exotische keukens eigenlijk zijn.

NAOMI BONNY
EN ARNE SONCK

Of men nu zin heeft in een culinair uitstapje naar het verre Oosten of eerder zijn gading vindt in de mediterrane keuken, in Leuven ligt het allemaal voor het grijpen. Of de student dan ook echt kennismakert met de traditionele keuken staat ter discussie.

“De Japanse keuken hier is absoluut niet authentiek!”, antwoordt Yuko, een studente uit Japan. “Volgens mij is er geen enkel Japans restaurant in Leuven dat echt traditioneel kookt. De verschillen zijn enorm. Hier doen ze bijvoorbeeld avocado in de sushi, waar haal je het? Er wordt vooral aangepast aan de Belgische klant,” zegt ze, maar echt erg vindt ze dat niet. “Volgens mij is het overal zo, in Japan gebeurt het namelijk ook. Zo kunnen onze pizza’s allesbehalve Italiaans genoemd worden.”

Volgens Giorgia, een studente uit Italië, is het wel een probleem: “Vaak gebruikt men onze cultuur en verkoopt men ons voedsel veel te duur, terwijl het niet eens echt ‘ons’ voedsel is. En dan heb ik het nog niet eens over de authentieke producten: echte Italiaanse ham en kaas. Gewoon de manier waarop er hier gekookt wordt is al volledig out of touch met de traditionele manier.”

Ze gaat verder: “Italiaans eten wordt hier veel minder gezond be-

reid. Bovendien eet ik hier bijna nooit pasta of rijst, aangezien ik glutenintolerant ben en het heel moeilijk is om glutenvrije keukens te vinden. In Milaan, waar ik woon, is er veel meer aandacht voor eten op een goede manier, vooral sinds de wereldtentoonstelling, die helemaal in het teken daarvan stond.”

“Vaak gebruikt men onze cultuur en verkoopt men ons voedsel veel te duur”

GIORGIA, ITALIAANSE
UITWISSELINGSSTUDENTE

Ze kent echter ook enkele restaurants die wel traditioneler koken. Zo noemt ze bijvoorbeeld La Divina Commedia in de Tienestraat. “De kok is zelf een Italiaan. Dat maakt al een groot verschil.” Met Pronto, waar wij zijn langs geweest, is ze nog niet bekend.

Interessante fusie

“Wij proberen onze maaltijden altijd zo authentiek mogelijk te houden,” zegt de uitbaatster van het Italiaans restaurant Pronto in

de Muntstraat. “Zo gebruikt men hier in België enorm veel room, terwijl dat in Italië totaal niet de gewoonte is. Wij gebruiken in plaats daarvan zo veel mogelijk olijfolie. Dat is ook gezonder.”

Dat veel andere restaurants het op de omgekeerde manier aanpakken, lijkt haar niet te storen: “Een fusie kan ook interessant zijn: ingrediënten van hier, zoals witloof, op pizza’s verwerken. Maar hier doen we dat niet. Het hangt bovendien sterk af van de kok. Als de kok echt is, wordt het voedsel dat ook.”

Maar zelfs bij Pronto sluipen er niet-authentieke elementen in het koken. “Wij krijgen veel Italiaanse studenten over de vloer en sommige dingen vinden zij wel vreemd, zoals vlees bij pasta of cappuccino na het eten. Dat doen we dan weer wel. Maar ik denk niet dat ze dat erg vinden. De meesten zijn al lang blij als ze hier hun sterke Italiaanse koffie vinden, en niet die waterige Belgische koffie (lacht).”

Frietfans

Mus Tansun is uitbater van Ali Baba, de bekende kebabzaak op de Oude Markt. Hij gaat net omgekeerd te werk in zijn kebabzaak met een frituur: “Dat zie je in Turkije nooit, kebab met frietjes. Zowat alles hier is aangepast aan de Belgische manier. Het kebabvlees houden we wel authentiek.”

Tansun vindt dit geen probleem: “Het is al jaren overal zo, de Belgische klant is het gewoon. Veel kebabzaken combineren het met pizza, wij met frietjes.” Volgens Tansun vindt ook de Turkse klant dit positief: “Iedereen houdt toch van frietjes!”

WAT EEN ERASMUSSE LIJDEN

Problemen bij

Iedere student die op Erasmus gaat, moet aangeven welke vakken hij of zij wilt opnemen in een Learning Agreement. Dat gaat niet altijd even vlot.

PAUL-EMMANUEL DEMEYERE

“Voor mijn applicatie moest ik vorig jaar een Learning Agreement opstellen. Dat vergt veel moeite aangezien de websites van de gastuniversiteiten over het algemeen heel onduidelijk zijn. Het vinden van vakken en hun fiches is soms echt zoeken naar een naald in een hooiberg,” vertelt een ingenieursstudent. Het is geen alleenstaand geval. “Studenten die op Erasmus willen gaan moeten hun vakken kiezen uit programmagidsen van de gastuniversiteit en die zijn niet altijd up-to-date,” legt Stefan Jahnke, Europees voorzitter van Erasmus Student Network, uit.

Ook Roger Janssens, hoofd internationalisering van de faculteit Letteren, merkt dat er soms problemen zijn met het vinden van goede infor-

“Studenten zijn relatief vrij om vakken te kiezen die hen interesseren.”

ROGER JANSSENS,
HOOFD INTERNATIONALISERING FACULTEIT LETTEREN

matie. “De informatieverstrekking met de partneruniversiteiten is niet altijd optimaal hoewel er de laatste jaren een grote verbetering in is gekomen.” Volgens Janssens heeft Europa een aantal jaren geleden flink geïnvesteerd om dat euvel aan te pakken. “Europa heeft aan heel wat Zuid- en Centraal-Europese universiteiten geld gegeven om hun programmagidsen te digitaliseren. Het is hierdoor een stuk gemakkelijker geworden dan vroeger.”

Verwerking

De verwerking van Learning Agreements is echter niet eenvoudiger geworden. Integendeel: “Vroeger bestond een learning agreement uit één blad. De Europese Commissie heeft daarvan een document van zes tot tien pagina’s gemaakt. We zijn er absoluut niet gelukkig mee,” stelt Bert Claesen, hoofd van internationalisering bij sociale wetenschappen. “Er is een luik dat de studenten voor hun vertrek moeten invullen. Daarnaast is er ook een luik dat ze tijdens het verblijf én een luik dat ze na hun Erasmus moeten invullen. In mijn ogen is dat allemaal overbodig.” Ook geeft Janssens aan dat het vernieuwde Learning Agreement langer is geworden. “We moeten nu niet alleen geboortedata invullen maar ook gsm-nummers.”

Volgens Claesen is die evolutie het gevolg van het beleid van een aantal universiteiten in Oost-Europa. “Oost-Europese universiteiten

UL[✌]SSIS

OPEN SOURCE

JOB FAIR

UNIQUE

FOSS JOB OPPORTUNITIES

22 MARCH 2016

opensourcejobfair.be

JUBILEUMZAAL HAL 01.05

KAN

opstellen learning agreements

sturen hun beste studenten naar hier. Die halen hier goede scores, maar na hun examens moeten ze terug naar hun thuisland om daar vakken af te leggen die ze normaal hadden moeten volgen tijdens de uitwisseling. Die universiteiten erkennen ons programma niet, wat tegen alle regels in gaat." De Europese commissie wilde die studenten beter beschermen tegen die praktijken. "Ze hebben goed willen doen maar ondertussen zitten wij met een enorme administratieve last."

Digitalisering

De verschillende faculteiten doen wat ze kunnen om dat op te vangen. Pascale Conard, verantwoordelijke voor erasmuitwisselingen aan de faculteit Ingenieurswetenschappen, legt uit hoe bij de ingenieurs problemen met het Learning Agreement worden vermeden. "Wij hebben met een honderdtal universiteiten uitsluitingsakkoorden."

Daaruit kiest elke faculteit een aantal voorkeursuniversiteiten. Dat zijn meestal een zestal of acht universiteiten waar studenten naartoe worden gestuurd." Doordat de programmadirecteurs van deze universiteiten goed op de hoogte zijn van de vakken, is het voor hen relatief gemakkelijk om een vakkenpakket samen te stellen. "Studenten kunnen ook voorbeeldprogramma's opvragen van studenten die al op uitwisseling zijn geweest om dat als basis te nemen voor hun eigen programma," voegt Conard er nog aan toe.

Janssens wil de keuzevrijheid van de studenten niet te veel beperken. "Ik wil studenten de kans geven om zelf hun klemtonen te leggen voor zover dat kan binnen de opleiding. Studenten zijn re-

latief vrij om vakken te kiezen die hen interesseren." Toch ziet Janssens dat er soms niet veel ruimte is om te kiezen eenmaal de student in het buitenland zit. "Jaar na jaar komen studenten met hetzelfde programma terug omdat de uurroosters niet

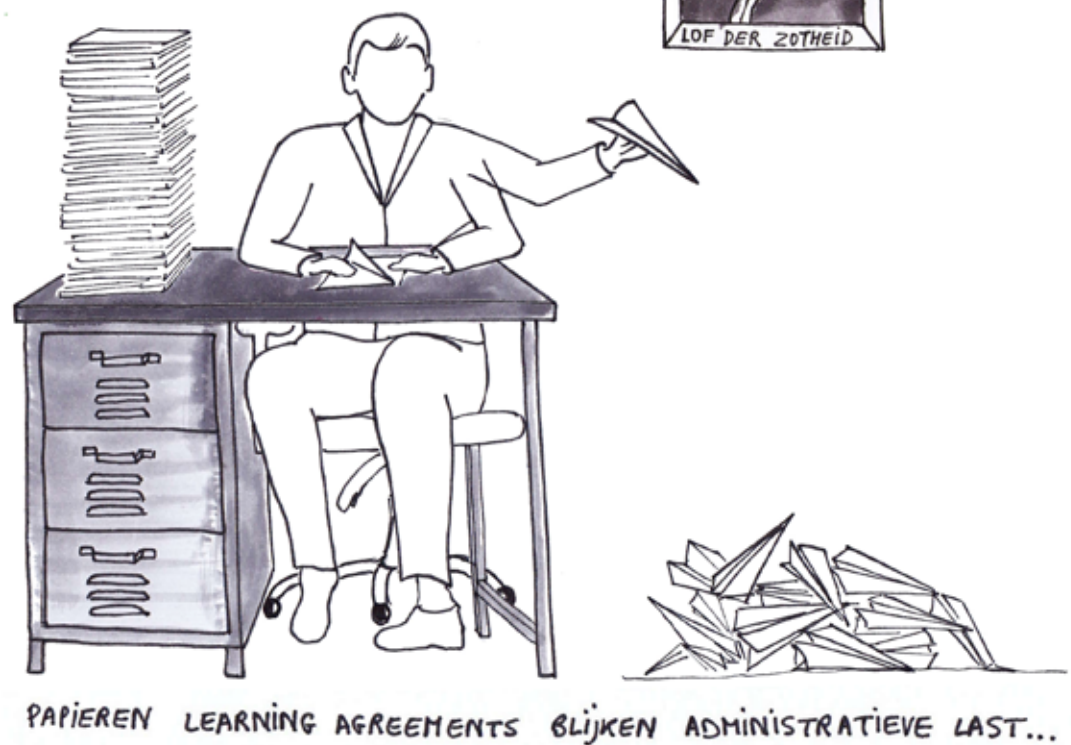
kloppen of omdat de prof met een zwaar dialect spreekt."

Ook aan de digitalisering van de procedure wordt gewerkt. "We zijn gestart met een online platform waarmee de procedure kan worden gedigitaliseerd," vertelt

Jahnke. Daarmee zou komaf gemaakt worden met de omslachtige procedure van papieren learning agreements.

"We zijn absoluut niet gelukkig met de extra administratie"

BERT CLAESEN,
HOOFD ERASMUS SOCIALE WETENSCHAPPEN

CARTOON Louise Goegebeur

KU Leuven in Europa: samen staan we sterk

De KU Leuven is lid van verschillende Europese koepelorganisaties. Die dienen vooral om het Europese beleid te beïnvloeden.

PAUL-EMMANUEL DEMEYERE

League of European University groups (LERU), Coimbra group en European University Organisation (EUA) zijn de drie koepelorganisaties van Europese universiteiten waarvan de KU Leuven lid is. Door zich te verenigen proberen de universiteiten invloed uit te oefenen op het beleid.

LERU

De LERU is de jongste koepelorganisatie. "Wij zijn een organisatie van 21 onderzoeks-intensieve universiteiten die opgericht is in 2002. De groep is sinds de oprichting gegroeid van 12 leden tot het huidige aantal," vertelt Kurt Deketelaere, de secretaris-generaal van de LERU.

Lid worden is echter geen sinecure. "We selecteren zelf onze leden," vertelt Deketelaere. "Als we zeker zijn dat een kandidaat goed scoort op het vlak van fundamenteel onderzoek, gaan we kijken of ze passen bij het LERU-profiel."

Daarbij mikt de LERU vooral op "comprehensive universities." Dat

zijn universiteiten die een zo breed mogelijk aanbod aan opleidingen aanbieden." De LERU vertegenwoordigt dan ook de *crème de la crème* van de Europese onderzoeksuniversiteiten.

De koepelorganisatie probeert vooral te wegen op de Europese besluitvorming, vertelt Deketelaere. "We proberen tussen te komen in Europese besluitvormingsprocessen rond onderzoeksfinanciering van onderzoek of doctoraatsopleidingen."

Hiervoor zet de LERU verschillende middelen in. "Onze persoonlijke contacten met mensen in de Europese instellingen zijn de eerste manier om onze standpunten kenbaar te maken. Een tweede manier is het publiceren van specifieke papers rond allerlei thema's, zoals de financiering van onderzoek," vertelt Deketelaere. "Wij kunnen snel precieze info aanleveren aan de Europese instellingen omtrent onderzoeksbeleid," klinkt het nog.

Volgens Deketelaere wordt het spel echter altijd volgens de regels

gespeeld. "Zoals alle lobbyorganisaties in Brussel zijn wij geregistreerd. Alles wat wij doen, is in het kader van de officiële regels. "Via de LERU wisselen de universiteiten ook ervaringen met elkaar uit. "Het kan voor de leden onderling interessant zijn om bijvoorbeeld de aanpak van fundraising of bibliotheekwerking te bekijken. Daaruit kunnen ze lessen trekken om hun werking te verbeteren."

is belangrijk, maar er is niet één speler die alles domineert," concludeert hij.

Coimbra

Coimbra is een pak ouder dan LERU, want die organisatie werd al in 1985 boven het doopvont gehouden. Hier gaat het vooral over historische universiteiten. "Oorspronkelijk was het de bedoeling om te focussen op oude universiteiten buiten de hoofdsteden," vertelt

"We geven kritiek op de manier waarop de EU onderwijs en onderzoek aanpakt"

INGE KNUDSEN,
DIRECTEUR COIMBRA

Volgens Danny Pieters, vice-rector internationalisering aan de KU Leuven, is het voor de KU Leuven een goede zaak om lid te zijn van de LERU. "De meerwaarde is groot. De koepelorganisatie is belangrijk omdat we agenda's kunnen beïnvloeden. Het is ook een prachtig platform om van elkaar te leren." De KU Leuven heeft volgens hem ook een belangrijke stem in de LERU. "Het gewicht van de KU Leuven

Inge Knudsen, de directeur van het bureau van Coimbra in Brussel.

"Later beseften we dat er ook historische universiteiten in hoofdsteden moesten opnemen." Ook hier word je als universiteit lid op uitnodiging. "We aanvaarden niet iedereen," voegt Knudsen er aan toe.

Coimbra is volgens Knudsen geen lobbygroep. "Wij hebben geen akkoorden met de EU over een

partnerschap zoals LERU en EUA. Wij verkiezen ervoor om helemaal onafhankelijk te blijven."

De Coimbra is dan ook kritisch tegenover het beleid van de EU. "We geven al lang kritiek op de manier waarop de EU onderwijs en onderzoek aanpakt." Pieters stelt echter dat lidmaatschap van de Coimbra minder relevant geworden is voor de KU Leuven. "In Coimbra hebben we iets minder een trekkersrol omdat we de indruk hebben dat door de verschuiving naar onderzoek er dubbel werk wordt geleverd met LERU en dat voor ons minder interessant is geworden. Onze grootste inzet gaat dan ook naar LERU."

EUA

De EUA is van een geheel ander kaliber. De organisatie werd in 2001 opgericht en telt meer dan 850 leden over 47 landen. De EUA dient als de stem van de Europese universiteiten. De EUA probeert net als de andere koepelorganisaties te wegen op het beleid. Toch ziet Pieters niet veel meerwaarde in het lidmaatschap van de EUA. "Daar is het belangrijk om een vinger aan de pols te houden en vooral een aanwezigheidspolitiek te voeren," stelt hij.

Student

SMETVREESPARADIJS IS BROEDPLAATS VOOR HIGH-TECHONDERZOEK

Imec opent vierde cleanroom

Imec bouwde een vierde cleanroom, met zuivere lucht waar je pas na een speciale douche binnen mag. Een paradijs voor smetvreespatiënten, maar vooral een broedplaats voor high-tech onderzoek.

MARGOT DE BOECK

“Deze cleanroom is een uitbreiding van onze bestaande ruimtes. Doordat de chips steeds kleiner worden, hadden we nieuwe toestellen nodig en kampten we met plaatsgebrek,” vertelt senior vice president process technology bij Imec, An Steegen.

Imec produceert chips op wafers, schijven waar patronen op worden geprint. De lijnbreedte van die patronen is bij Imec zeer klein, waardoor ze op één schijf veel meer chips kunnen produceren. “We doen de voorontwikkeling van de krachtigste chips voor de nieuwe generatie mobiele telefoons en servers en staan zo aan de wereldtop,” vervolgt Steegen trots.

Gevaarlijk haar

De geavanceerde technologie moet worden uitgevoerd in stofvrije ruimtes, omdat het kleinste stofje het productieproces kan verstoren. “De lijnbreedtes bij Imec zijn 5000 keer kleiner dan een menselijke haar. Als er een haar op een wafer valt, is die goed voor de vuilnisbak,” vertelt Robert Puers, directeur van de cleanrooms in het ESAT-departement van de KU Leuven.

“De kost van de wafer kan tussen de 200 en de 500 euro bedragen. De werkelijke

FOTO Kalina De Blauwe

kost van die slingerende haar ligt echter veel hoger, afhankelijk van waar het in productieproces is fout gelopen. De prijs voor een patroon ligt tussen de 50.000 en de 100.000 euro.”

Een cleanroom betreed je dus niet zomaar. “Je doet een speciaal pak aan en gaat door een luchtdouche die je helemaal proper blaast. Je kan dat vergelijken met de blazers aan het einde van de carwash. Het laatste stuk zijn kleefmatjes, als een grote omgekeerde scotch tape, waar je over moet.”

In de cleanroom zorgen grote ventilatoren en filters voor verse lucht. Docent Bouwkunde aan de KU Leuven Dirk Saelens vertelt: “Met de studenten bouwkunde bezoeken we elk jaar een cleanroom van Imec. De ventilatoren die daar staan hebben een doorsnede van een aantal meters. Als die aanstaan, word je bijna meegezogen.”

“Als er een haar op een wafer valt, is die goed voor de vuilnisbak”

ROBERT PUERS,
DIRECTEUR CLEAN ROOM ESAT

Adrenaline

Puers heeft zelf al regelmatig onderzoek in een cleanroom gedaan: “Je hebt een

uiterste waakzaamheid, want je kan heel eenvoudig fouten maken. Je voelt de adrenaline,” vertelt hij.

Ook de KU Leuven beschikt over enkele cleanrooms. De eerste is gebouwd in 1980 door Baron van Overstraeten, oprichter van Imec, en wordt “de loods” genoemd. Deze werd al in 1984 te klein en diende als embryo voor de cleanrooms in Imec, aldus Puers.

Cleanrooms dienen niet alleen om elektronisch chips te maken, maar ook om bijvoorbeeld biotechnologisch onderzoek te doen. “In de medische sector worden ze meestal labo’s genoemd,” vertelt Saelens.

Studenten kunnen zelf niet zomaar aan de slag in een cleanroom. “Ze krijgen een opleiding van een aantal weken. Wanneer we denken dat ze klaar zijn, kunnen ze beginnen,” besluit Puers.

Anatomie in Leuven In de voetsporen van Vesalius

Bijna vijfhonderd jaar na Vesalius snijden geneeskundestudenten in Leuven nog steeds in lichamen. Waar het vroeger openbaar gebeurde, zijn de onderzoekers nu heel discreet.

JOES MINIS

Iedereen kan zijn lichaam afstaan aan het Vesalius Instituut, vernoemd naar de bekende anatomist. “Elk jaar zijn dat er zo’n honderd,” vertelt Paul Herijgers, verantwoordelijke van het instituut. “Het afstaan gebeurt per testament, net zoals je dat met je spullen zou doen. Vaak gebeurt dat met een handge-

schreven brief die we ontvangen van iemand.”

Na het overlijden wordt iemands lichaam geprepareerd. Daarna kan het lichaam dienst doen voor één van de twee kerntaken van het Vesalius Instituut, onderwijs en onderzoek. Verreweg de meeste lichamen, zo’n twee derde, zijn bestemd voor onderwijs aan de bachelor- en

masterstudenten geneeskunde, kinesitherapie en tandheelkunde.

Maar ook assistenten, specialisten in opleiding of chirurgen moeten nog af en toe in de dissectiekamer zijn. “Als er een nieuwe

De tijd dat je patiënten proefpersonen zijn, is echt voorbij”

PAUL HERIJGERS,
VERANTWOORDELIJKE
VESALIUS INSTITUUT

operatietechniek komt, moet een chirurg van veertig of vijftig jaar die ook kunnen aanleren op een veilige manier. De tijd dat je patiënten proefpersonen zijn en dat je een operatie de eerste keer uitvoert op een patiënt zonder dat je hebt kunnen trainen is echt voorbij,” aldus Herijgers.

Het lichaam van je opa

De lichamen komen uit heel Vlaanderen. De kans dat iemand ooit een lichaam herkent als van zijn opa

of buurman, lijkt daarmee groot. Toch is het volgens Herijgers nooit gebeurd dat iemand werd herkend. “Enkel die delen van het lichaam waar het in de les over gaan, zijn zichtbaar – de lichamen liggen niet naakt op tafel,” zegt Herijgers. Op die manier wordt herkenning tegengegaan.

In België worden de lichamen niet verplaatst van de ene regio naar de andere, zoals dat bijvoorbeeld in Nederland gebeurt. “Wie zijn lichaam aan de KU Leuven geeft, mag er zeker van zijn dat dat lichaam ook in Leuven blijft.”

Voor de studenten is de les anatomie zeer belangrijk. Gijs Timmers, student tandheelkunde, vertelt: “We hadden anatomie geleerd vanuit onze tekstboeken, waarin alles netjes een eigen kleur heeft: slagaders zijn altijd rood van kleur, gewone aders blauw, zenuwen geel en lymfevaten groen. Op die manier herinner je het, maar zodra je in een lichaam kijkt, zie je dat alles dezelfde kleur heeft. Alles lijkt op elkaar.”

De lichamen worden niet alleen voor onderwijs, maar ook voor onderzoek gebruikt. Een lichaam wordt meestal gebruikt voor een proef die niet kan worden uitge-

voerd op een dier, omdat het specifiek voor het menselijk lichaam is. “Men heeft in Leuven bijvoorbeeld een nieuwe hartpomp ontwikkeld. Dan is de vraag hoe je die pomp het best in de patiënt kunt implanteren zonder schade te berokkenen aan de omliggende organen, en hoe je de pomp het beste positioneert. Daar gebruik je een lichaam voor.”

“Alles in het lichaam lijkt op elkaar”

GIJS TIMMERS,
STUDENT TANDHEELKUNDE

Eénmaal per jaar gedenkt de universiteit in de kerk van Johannes de Doper in het Groot Begijnhof de mensen die hun lichaam aan de wetenschap hebben gegeven, meestal met studenten en familie. Herijgers: “Dat is een enorm dankbaar moment, het is echt een dankviering voor mensen die zo edelmoedig zijn om hun lichaam af te staan. Dat is namelijk nog altijd heel belangrijk voor onze wetenschap.”

FOTO Bart Heleven

KU Leuven helpt studenten aan een match

Je studententijd is natuurlijk de mooiste tijd van je leven, maar hoe moet het verder als dat diploma eenmaal binnen is? Voor alle bijna-afgestudeerden organiseerde de KU Leuven op 8 maart een jobinfodag.

ROSALIE WAELEN

Als universiteit heeft de KU Leuven de verantwoordelijkheid om studenten richting hun diploma te begeleiden. Daarnaast ondersteunt ze ook het een en ander om haar studenten de weg naar de arbeidsmarkt te helpen vinden. Zo wordt er jaarlijks een jobinfodag georganiseerd.

"Op de jobinfodag vind je een grote infomarkt waar ruim tachtig werkgevers met een stand aanwezig zijn," vertelt Valérie Jochems van Dienst Studieadvies. "Daarnaast biedt de jobinfodag studenten de mogelijkheid om bepaalde vaardigheden te trainen die van pas kunnen komen wanneer ze moeten solliciteren," gaat Jochems verder. Zo kunnen studenten bijvoorbeeld advies krijgen bij het schrijven van een cv of een workshop 'Elevator Pitch' volgen, waarbij ze zichzelf kort maar krachtig leren presenteren.

Te breed

Natuurlijk organiseren verschillende faculteiten en studentenkringen zelf al jobbeurzen om een brug te bieden tussen studenten en werkgevers. Toch verschilt de jobinfodag van de gemiddelde jobbeurzen. "De jobinfodag is een traditie. Het wordt al veel langer georganiseerd dan de andere jobbeurzen. Naast een infomarkt zijn er ook verschillende informatie-

sessies en workshops te bezoeken. Ze is als enige universiteitsbreed georiënteerd," zet Jochems uiteen. De verschillende aanwezige werkgevers zijn inderdaad heel breed georiënteerd. "Wij zetten niet in op diploma's, maar op persoonlijkheid," klinkt het veelvuldig van achter de stands. Maar ondanks die overtuigende verkooppraatjes beschouwen sommige van de aanwezige studenten de infomarkt als irrelevant, omdat ze er te weinig aansluiting kunnen vinden met hun studierichting.

"We zetten niet in op diploma's, maar op persoonlijkheid"

STANDHOUDERS OP DE JOBBEURZEN

"Eigenlijk had ik veel meer aan de jobbeurzen van Ekonomika," vertelt An*, studente TEW. Ook voor Marie*, studente klinische psychologie, waren er geen potentiële werkgevers aanwezig. "Ik ben totaal ontmoedigd," aldus Marie, "ze zoeken alleen maar bio-ingenieurs, maar ingenieurstudenten

komen toch niet opdagen. Die zijn wel zeker dat ze een job zullen vinden."

De organisatie is zich bewust van dat probleem: "Wij proberen zoveel mogelijk non-profit organisaties te stimuleren om zich ook op de infomarkt te vestigen. Zo willen we vermijden dat alleen grote bedrijven naar de jobinfodag komen, want die zoeken vaak alleen economiestudenten," vertelt Jochems. "Voorheen werden de verschillende infosessies op aparte momenten georganiseerd, maar sinds dit jaar hebben we die samengevoegd met de infomarkt en workshops." Door die grote hoeveelheid aan mogelijkheden had de jobinfodag voor iedere student wel iets nuttigs te bieden.

Jobtinder

"Om studenten met bijvoorbeeld humane of sociale profielen tegemoet te komen, werken we dit jaar met een nieuw matching-systeem," vult collega Ellen Demarsin aan. "Elke student krijgt een sticker met een kleur naargelang zijn studierichting. De verschillende werkgevers hangen op naar welke 'kleuren' zij op zoek zijn. Zo weten studenten waar ze voor informatie terecht kunnen."

De studenten konden dus op zoek gaan naar een geschikte match, een concept waarmee onze generatie zich wel raad weet. En inderdaad, voor elke kleur was er wel een infostand die iets te bieden had. Hetzij relevante informatie, hetzij een goodiebag. Eén ding is dus zeker, geen enkele student verliet de jobinfodag met lege handen.

*An en Marie zijn gefingeerde namen.

DE WETENSCHAP ACHTER TEMPTATION ISLAND

"Je valt uit de boot als je niet kijkt"

Niemand kijkt naar Temptation Island, maar iedereen heeft het gezien. Wetenschappers zien het cultprogramma vervellen van guilty pleasure tot gemeengoed.

JASPER VAN LOY

Tot spijt van wie het benijdt, Temptation Island is overal. Heel Vlaanderen kent het verschil tussen kijken en kijken kijken en heeft een mening over de escapades van Marvin. De baseline "Jouw guilty pleasure" verradt veel van het succes, al is dat niet het hele verhaal.

"Bij een guilty pleasure conflicteren twee behoeftes. De behoefte om je imago hoog te houden wordt niet vervuld, de behoefte aan hedonistisch genot wel," zegt psychologieprofessor Agnes Moors van de KU Leuven. "De spanning

"Hoogopgeleiden kijken om hun status te bevestigen"

STEF AUPERS, KU LEUVEN

tussen beide zorgt voor het typische fijne, maar wat onbehaaglijke gevoel."

Volgens haar collega Patrick Luyten speelt schaamte een rol. "Bij een guilty pleasure treedt een lichte vorm van schaamte op, die vooral gebaseerd is op sociale conformiteit," legt hij uit. "Je kan er nog steeds erg van genieten, maar liefst in besloten kring. Vergelijk het met de zakenman die tijdens de week in driedelig kostuum rondloopt, maar in het weekend zweert bij zijn versleten joggingpak."

Authenticiteit

Dat specifiek realityshows zo'n fenomeen zijn, heeft volgens communicatiewetenschapper Stef Aupers te maken met de behoefte aan authenticiteit. "Reclames en series zijn per definitie onecht. Een private inkijk in het privéleven van mensen is dat niet," vertelt hij. "De makers spelen daarop in door heftige emoties op te roepen bij de deelnemers."

Hoogopgeleide kijkers hebben nog een bijkomende reden voor hun wekelijks uurtje Temptation. "Zij kijken om hun sociale status te bevestigen," legt Aupers uit. "De *white trash* in het programma verliest zich helemaal in hun lusten, terwijl een hoogopgeleide net leert om zich te beheersen."

Dat sociale aspect ontdekte masterstudente Frances Vermeeren ook in haar scriptie over celebritynieuws aan de universiteit van Leiden. "Tijdens gesprekken zagen de respondenten die roddels als iets voor laaggeschoolden," zegt ze. "Tegelijk bleken ze er zelf heel goed van op de hoogte te zijn."

Koketteren

De vraag is of Temptation Island vandaag nog wel een guilty pleasure is. In plaats van ons erover te schamen, bombarderen we Facebook en Twitter met analyses over Haroon en co. "Social media bieden je een tussenschot tussen jezelf en de rest," zegt Vermeeren. "Je hoeft niet face-to-face te bekennen dat je hebt gekeken. Met zo'n tweet zeg je: "Normaal kijk ik niet, maar nu mag het."

"De term guilty pleasure maakt aanvaardbaar wat onaanvaardbaar is," volgt Luyten de redenering. Hij gaat zelfs verder: "Door te koketteren met je guilty pleasures, trek je jezelf een beetje in het belachelijke. Zo dek je je in tegen eventuele schampere reacties van anderen."

Het besluit van Vermeeren is verrassend. "Door het te promoten als een guilty pleasure, zorg je ervoor dat het dat net niet is. Integendeel, je valt uit de boot als je niet kijkt."

CARTOON Karolien Favoreel

ScherpGesteld

Veto stond een dagje in de keuken bij Poverello. Lees de reportage op pagina 13. FOTO's Vincent Peeters

Sociaal

NIEUWE WIND OF NICHEBRIESJE?

Windcoöperatieven binnenkort in Leuven, nu al elders in Vlaanderen

Volgende maand stelt schepen van Leefmilieu Mohamed Ridouani (sp.a) zijn plan voor om een windcoöperatieve op te richten in Leuven. Het concept heeft al ingang gevonden in diverse Vlaamse regio's.

MIKA TUYAERTS

Toen bekend werd gemaakt dat Ridouani lijsttrekker zou worden voor sp.a bij de volgende gemeenteraadsverkiezing, lanceerde de schepen meteen een idee voor een energiecoöperatieve. Die publiek-private samenwerking heet "Energie voor Leuven" en gaat zonnepanelen op daken van burgers, bedrijven en stadsgebouwen plaatsen. Om zijn doelstelling om de stad tegen 2030 klimaatneutraal te maken kracht bij te zetten, wil hij ook een reeks windmolens laten bouwen, waarschijnlijk op het industrieterrein in Haasrode. Burgers en bedrijven zouden in dit project kunnen participeren en er zo winst uithalen.

"Weinig mensen ontkennen dat er nood is aan hernieuwbare energie"

KRIS BACHUS,
KU LEUVEN

Ridouani is niet de eerste met dit idee. De afgelopen jaren schoten windcoöperatieven in Vlaanderen als paddenstoelen uit de grond. Bertien Ooms, consultant dienstverlening bij Limburg wind, een windcoöperatieve die 5500 aan-

deelhouders verenigt, legt uit hoe het systeem in elkaar zit: "Eigenlijk is de cvba Limburg wind er één zonder rechtstreekse werknemers of bezittingen. Het is een manier om coöperatief kapitaal te verzamelen en in lening te geven aan nv's die in windmolens investeren en ze uitbaten. Onze investeerders krijgen hiervoor een dividend terug dat vanwege fiscale redenen maximum 6% is."

Draagvlak

Deze manier van investeren heeft volgens Kris Bachus van de onderzoeksgroep duurzame ontwikkeling van het HIVA (KU Leuven) enkele belangrijke voordelen. "Je creëert er meer maatschappelijk draagvlak mee. De maatschappij heeft meer nood aan hernieuwbare energie. Weinig mensen ontkennen dit, maar vaak hanteren ze toch het NIMBY (*not in my backyard, red.*) principe. Men reageert wel positief op groene energie, maar protesteert toch tegen nieuwe windmolens in de buurt vanwege geluidshinder of het uitzicht. Via een coöperatieve maak je mensen meer betrokken bij die windmolens, waardoor ze dit vlugger zullen accepteren."

Dat draagvlak zorgt er zelfs voor dat klassieke energiebedrijven op de kar van de windcoöperatieven springen. Marijke Sas, bestuurder bij CoGreen, de coöperatieve van energieleverancier Electrabel, verklaart: "Natuurlijk zien wij hier iets in. In 2016 gaan we weer

nieuwe windparken openstellen voor investeerders. Het is een goede manier om omwonenden te betrekken. De buurtbewoners hebben daarmee het gevoel dat de windmolens een beetje van hen zijn. Zo bouwen wij samen met onze klanten mee aan een groene economie."

"Natuurlijk zijn er ook nadelen verbonden aan coöperatieven"

KRIS BACHUS,
KU LEUVEN

"Juist omdat wij inspelen op dat lokaal draagvlak, kiezen wij er wel voor om enkel directe omwonenden van die windmolenparken te laten participeren," gaat Sas ver-

der. "Niet alle coöperatieven doen dit. Limburg wind staat bijvoorbeeld open voor alle mogelijke investeerders."

"Natuurlijk zijn er ook nadelen verbonden aan die coöperatieven," aldus Bachus, "anders zou iedereen er meteen instappen. Coöperatieven hanteren striktere regels naar klanten toe: je kan maar een beperkt aantal aandelen kopen en als je energiekant wil worden, ben je vaak verplicht een aandeel te kopen."

Iedereen aan de windmolens?

Windcoöperatieven kennen dus een steile opgang en ook de publieke sector probeert hier een rol in te spelen. "Wij werken al met een aantal steden," aldus Sas. "Het Greensky-project is bijvoorbeeld een partnerschap tussen Electrabel, de stad Sint-Truiden en nog een aantal partners, waarin wij samen een groot

windpark langs de E40 bouwen. Wij zien het dus als een voordeel om met hen samen te werken."

Ook Limburg wind heeft een publieke insteek: "De oprichters zijn een intercommunale van Limburgse gemeenten," verklaart Ooms. "Zij zijn ook de grootste aandeelhouders. Onze B-aandeelhouders, de privépersonen of bedrijven dus, kunnen enkel een beperkt aantal aandelen kopen."

Heeft binnenkort iedere wijk zijn eigen windcoöperatieve? "Ik denk dat het duidelijk is dat het concept in opgang is," aldus Bachus. "Ik verwacht dat ze zullen blijven doorgroeien. Desalniettemin is het voorlopig nog een niche in een grote markt die door klasieke bedrijven, vaak zelfs multinationals gedreven wordt. Zeggen dat de coöperaties het dominante model gaan doorbreken en een meerderheid gaan uitmaken, is wellicht een brug te ver."

CARTOON Guillaume Deprez

Afrika Filmfestival Beeld zoekt koloniaal geweten

Vrijdag opende het Afrika Filmfestival met een conferentie over hoe de koloniale herinnering aanwezig blijft in onze beeldcultuur. De namiddag kreeg niet altijd de diepgang die het had kunnen hebben.

MAARTEN LANGHENDRIES EN
DAGMAR DIRKX

Volgens curator Guido Convents is dit debat over ons koloniaal verleden nodig om de simpele reden "dat niemand anders het doet. Je moet de context geven, zodat mensen ook weten waarom we die films tonen."

Als eerste mag de Burundees-Belgische kunstenaar Aimé Ntakiyica een aantal werken komen voorstellen. Met veel flair en humor geeft Ntakiyica een interessante uitleg bij zijn foto's en installaties. Jammer is wel dat er daarna niet meer op zijn kunst wordt teruggekomen. Het duurt tot het vragenronde tot zijn werk gekaderd wordt in het bredere geheel.

Daarna geeft Convents nog even uitleg over het festival in het algemeen. Hierbij staat hij ook weer stil bij het festival van 2010. Toen verbood de Belgische regering de vertoning van de film *Lumumba* van Raoul Peck, anders zou het festival zijn subsidies verliezen. De zaak ligt Convents duidelijk nog steeds zwaar op de maag.

Daarna is het de beurt aan jonge wolf Matthias de Groof om zijn kennis over Patrice Lumumba's aanwezigheid in de Afrikaanse film te etaleren. De Groofs intrigerende verhaal over de vermoorde Congolees, die vaak wordt voorgesteld als eeuwige duivel, heilige of gewetenschopper, gaat echter wat de mist in door het al te strakke tijdschema van de avond. Kreeg de jongeman wat meer tijd,

dan zou zijn spreken als enige van de namiddag het eigenlijke onderwerp benaderen: kan kunst een koloniaal geweten schoppen?

Brave bevestiging

Dat geweten begint alleszins te knagen bij de volgende spreker. Noël Salazar beschrijft hoe de Maasai in Tanzania worden uitgebuit om hun koloniale beeld te vertolken, zodat westerse toeristen hun beeld van het wilde Afrika braaf bevestigd zien. Speer in de hand, laken rond het lichaam gewikkeld en nummers van *The Lion King* zingend, voeren de Maasai nauwkeurig een droom van een neokoloniaal choreografie uit.

De vraag of die droom gecounterd kan worden in de films van Britse zwarte filmmakers als Steve McQueen of John Akomfrah, blijft helaas onbeantwoord in de al te opsommende lezing van Lizelle Bisschoff.

En de opkomst van de studenten? "Die hebben andere interesses," verzucht Convents, "tenzij de prof zegt dat een film behoort tot examenstof. Dan komen ze allemaal." Het Afrika Filmfestival loopt nog tot 26 maart.

"Studenten komen alleen als het moet voor de les"

GUIDO CONVENTS
CURATOR AFRIKA FILM FESTIVAL

Het Afrika Filmfestival, dat al aan zijn 21ste editie toe is, wil een internationaal platform bieden voor Afrikaanse kwaliteitsfilms. Het festival loopt dit jaar van 11 tot 26 maart in verschillende Leuvense filmzalen.

ARMOEDEDOSSIER

Op bezoek bij Poverello Leuven

Armoede is nog steeds een taboe-onderwerp waar (te) veel verwarring over bestaat. In deze armoedereeks behandelt Veto armoede op verschillende niveaus en vanuit verschillende invalshoeken.

FOTO Vincent Peeters

Veto helpt een dag mee in de keuken van Poverello Leuven. “Waarom zij hier komen eten, hoeven wij niet te weten. Maar als ze hun verhaal kwijt willen, bieden we graag een luisterend oor.”

SIMON GRYPONPREZ EN NAOMI BONNY

Poverello Leuven is een rots in de branding in de wereld van de Leuvense armoedebestrijding. Al 27 jaar biedt de organisatie goedkope maaltijden aan aan al die het behoeven. Veto mag een dag meedraaien in de keukens.

Aardappelen schillen

Vandaag op het menu? Groentensoep, gevolgd door spinazie met een schnitzel en aardappelen. De sfeer in de keuken is warm en gezellig. Wij schillen de aardappelen, wat verder worden de schnitzels op een gigantische bakplaat gebakken. Iemand anders staat in de reuzeketel soep te roeren.

Die dag zou het uiteindelijk opvallend rustig blijken. “Slechts” 45 mensen komen opdagen voor een warme maaltijd van één

euro, terwijl Poverello op andere dagen 70 tot zelfs 80 mensen over de vloer krijgt. Dat hangt onder andere af van welke chef-kok die dag de keuken leidt, fluistert een bezoeker ons toe.

Na het schillen van de patatjes is er om elf uur dertig, net voor de drukte begint, tijd voor soep en een babbel. Nu wordt duidelijk hoe gevarieerd de groep vrijwilligers bij Poverello is. De student die een sabbatjaar neemt, de gepensioneerde vrijwilliger: aan diverse werkkrachten geen gebrek, zelfs in die mate dat er een wachtlijst voor vrijwilligers nodig is.

Hetzelfde blijkt voor de giften, want ook daar wordt Poverello goed bediend. Van Jeroen Meus tot de lokale Carrefour: Poverello draait alleen op giften en dat werkt perfect. Solidariteit is tot op heden niet dood, zo veel is duidelijk.

Spinazie

Tegen de middag kunnen de bezoekers met een geel bonnetje, dat twintig cent waard is, een kom verse groentensoep en een stukje brood afhaken. Ondertussen wordt de bedrijvigheid in de keuken steeds groter. Om kwart na twaalf worden de warme maaltijden uitgeschept. De spinazie met witte saus blijkt een succes.

Na de maaltijd praten we even na met David, één van de bezoekers. Hij eet hier nu zo'n drietal maanden, praktisch dagelijks. Als we vragen wie zoal naar Poverello komt, volgt een verrassend antwoord. “Voor veel mensen is Poverello niet zozeer een financiële noodzakelijkheid,” legt hij uit. “Vaak komen mensen vooral voor de babbel.” Soms komt zelfs een

verdwaalde internationale student aanwaaien, zo blijkt.

“Ik ken mensen die niet naar Poverello komen,” gaat David openlijk verder, “hoewel ze het zouden kunnen gebruiken. Die zijn dan vaak gesteld op hun vrijheid, denk ik. Ze leven liever van de containers van supermarkten.”

Aan werkrachten is er bij Poverello geen gebrek

Raymond is al jarenlang vrijwilliger en is vandaag dagverantwoordelijke. Hij bevestigt de uiterst belangrijke sociale functie die Poverello vervult. “Hier komen twee soorten mensen eten: zij die het écht nodig hebben en zij die hier komen voor een babbel en een gesprek.”

De medewerkers vragen dan ook nooit zelf naar het verhaal van de mensen die over de vloer komen. “Waarom zij hier komen eten, hoeven wij niet te weten. Maar als men zijn verhaal kwijt wil, bieden wij graag een luisterend oor,” vertelt vrijwilliger Suzy. Sociale armoede is gelaagder en misschien moeilijker te begrijpen dan financiële armoede, maar is niettemin reëel.

De bezoekers zijn weg, de potten, pannen en borden afgewassen en de keuken gedweild. Morgen opnieuw. Maar goed ook.

Armoede in Leuven “Roeien met riemen die we hebben”

Armoede in Leuven neemt toe. In de binnenstad groeien 25 procent van de kinderen op in een kansarm gezin. De stad countert met investeringen in kinderopvang.

EVA SEVRIN

Armoede meten in een stad is geen sinecure. “Er zijn heel veel manieren om armoede te meten,” stelt Bieke Verlinden (sp.a), schepen van Sociale zaken. “Stad Leuven gebruikt de cijfers die Kind en Gezin ons geeft. Daarnaast hanteren we ook de armoedebaarometer van het Instituut van Sociale Uitsluiting en Armoede.” De cijfers die die maatstaven opleveren, zijn niet mals. Eén achtste van de kinderen die in Leuven geboren worden, zouden opgroeien in een kansarm gezin. “De armoedecijfers in Leuven blijven stijgen. In de binnenstad loopt het cijfer op tot één vierde van de kinderen. Dat is dus maar liefst 25% van de kinderen,” vertelt Lieven Verlinde, beleidsmedewerker van buurthuis 't Lampeke.

Kind en Gezin stelt dat de kwetsbare gezinnen in Leuven te kampen hebben met een laag inkomen, een gecompliceerde arbeidssituatie en een laag opleidingsniveau. “Armoede kan

uiteraard iedereen raken, maar we zien toch dat vooral éénoudergezinnen en personen met een migratieafkomst kwetsbaar zijn,” voegt Verlinden daaraan toe.

Grote inspanning

Stad Leuven erkent de grootte van dit probleem en probeert het dan ook actief aan te pakken. “We moeten uiteraard roeien met de riemen die we hebben. Voor het noodzakelijke beleid zijn we grotendeels afhankelijk van de Vlaamse overheid,” vertelt Verlinden. De samenwerking tussen de Vlaamse overheid en het gemeentebestuur is door financiële aangelegenheden niet vanzelfsprekend.

Het gemeentebestuur wil zich namelijk extra inzetten voor de jongste kinderen. “Kinderopvang bij jonge kinderen is echt de sleutel tot het verhelpen van generatiearmoede. Elke euro die je investeert in die jonge levensjaren rendeert acht keer,” meent Verlinden. “Dan

hoef je niets recht te zetten met allerhande programma's. De minister (*minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin Jo Vandeurzen (CD&V), red.*) beloofde dat 80% van de kinderen tussen de 0 en 3 jaar recht heeft op een kin-

constructieve dialoog tussen de organisaties en het gemeentebestuur. De neuzen staan in elk geval allemaal in dezelfde richting.”

Geen monoloog

Ondanks de inzet van zowel de stad als de organisaties zijn er nog talrijke heikele punten. Zo krijgen personen met een gezin € 1.089 euro en 82 cent netto per maand. De Studiedienst van de Vlaamse Regering stelt hierdoor vast dat een gezin dat moet leven van een leefloon hiermee onder de Europese armoedegrens zit.

Daarbij komt nog eens het feit dat Leuven een studentenstad is. “De prominente aanwezigheid van de onderwijsinstellingen zorgt er enerzijds voor dat de polarisatie toeneemt. Anderzijds zorgt die ervoor dat alles in de stad duurdurder wordt,” vertelt Lieven Verlinde. “Veel mensen vluchten hierdoor weg, maar daardoor raken ze alle verbindingen die ze hier in de stad hebben kwijt.”

De strijd tegen armoede verloopt nog steeds moeizaam. Toch gelooft Lieven Verlinde in een alternatief: “De dialoog is het belangrijkste. Ik geloof nog steeds in de kracht van solidariteit en empathie.”

“Weinig andere gemeenten nemen zo'n grote initiatieven”

BIEKE VERLINDEN,
SCHEPEN SOCIALE ZAKEN

deropvangplaats. Hij is deze belofte echter nog niet nagekomen,” vertelt de schepen. “Vanaf dit jaar investeren we één miljoen euro per jaar totdat de minister zelf over de brug komt met de nodige middelen. Weinig andere gemeenten nemen zo'n grote initiatieven.”

Ook organisaties die zich inzetten voor armoedebestrijding erkennen de inspanningen van de gemeente. “De coalitie van sp.a en CD&V beschouwt de armoedeproblematiek als een prioriteit,” stelt Verlinde. “Er is een

Sociaal

Geldstromen

Het grote geld achter studentenvoorzieningen

Studentenvoorzieningen

Naast een lichtbaken van onderzoek en onderwijs kan de KU Leuven best beschreven worden als een gigantische machine. De brandstof? Geld, natuurlijk. Alloceren is troef, maar vooral ook zeer moeilijk.

Studentenvoorzieningen (stuvó's) zijn big business, al verbleekt het werkingsbudget van 23 miljoen euro bij het geld voor onderwijs en onderzoek. Ook de stuvó's ontsnapten niet aan de besparingsgolf.

SIMON GRYMONPREZ EN JASPER VAN LOY

In het vierde en laatste artikel van de reeks "Geldstromen" brengen we de financiële structuur van de studentenvoorzieningen in beeld. De stuvó's van de KU Leuven zijn historisch gezien ondergefinancierd. Als tegenbeweging lanceerde de Vlaamse regering enkele jaren geleden een groeipad. Dat groeipad ging vorig academiejaar voor de bijl in de besparingen op studentenvoorzieningen. Hoewel de KU Leuven voor een deel bijspringt, resulteert de begroting voorlopig in een negatief saldo van 118.688 euro. Ook bij de stuvó's hebben de besparingen zwaar ingehakt.

In diezelfde periode werd het aanmoedigingsfonds afgeschaft, dat ervoor zorgde dat ondervertegenwoordigde studenten aan de KU Leuven toch de kans kregen om hoger onderwijs te genieten. "Geen enkel permanent project is moeten sneuvelen," zegt Jan De Vriendt, directeur van Studentenvoorzieningen. "De KU Leuven draagt elk jaar 250 000 euro bij om een deel van het tekort op te vangen. Verder gebruikt vicerector Studentenbeleid Rik Gosselink een deel van zijn beleidsruimte."

EXTERNE TOELAGEN

"Wij krijgen van drie plaatsen geld," zegt Jan De Vriendt, directeur van de Studentenvoorzieningen. "Van de Vlaamse Overheid krijgen we zo'n 8,3 miljoen euro." Bovendien krijgt de KU Leuven geld van de Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking en Humanitaire Hulp voor huisvesting en ondersteuning van studenten uit ontwikkelingslanden.

= 8,5 MILJOEN EURO

INTERNE TOELAGEN

Naast de overheid draagt ook de KU Leuven een kleine 4 miljoen euro bij. 3,5 miljoen komt uit de inschrijvingsgelden. Daarnaast betaalt de universiteit via Studentenvoorzieningen 200 000 euro aan De Lijn voor het gebruik van de studentenbuspas en 250 000 euro als compensatie voor de besparingen van de Vlaamse overheid.

= 4 MILJOEN EURO

EIGEN INKOMSTEN

De derde en omvangrijkste inkomstenpot, 10,5 miljoen euro, genereert Studentenvoorzieningen zelf. "Daarin zitten onder andere de opbrengst van de verhuur van residenties en de inkomsten uit raamakkoorden met bijvoorbeeld de hogescholen waarmee de universiteit samenwerkt," legt De Vriendt uit. Niet te vergeten zijn de opbrengsten uit geldbeleggingen, 155.000 euro. Die inkomsten dalen overigens door de lage rentestand.

= 10,5 MILJOEN EURO

DECRETALE STUVORAAD = 23 MILJOEN EURO

Het totale budget van Studentenvoorzieningen bedraagt dus 23 miljoen euro. Die wordt verdeeld door de Decretale Stuvoraad, voorgezeten door de vicerector Studentenbeleid, Rik Gosselink. Een deel daarvan wordt

rechtstreeks doorgestort naar de stuvó's van de verschillende campussen. De rest gaat naar de Deelstuvoraad van campus Leuven, waar het geld nog eens onderling nog eens verdeeld wordt.

Studentenhuisvesting, 12,9 miljoen euro

Studentenvoorzieningen beheert heel wat studentenresidenties. Grootste kosten zijn daar onderhoudswerken, huurlasten, personeel maar ook verzekeringen en gemeentebelastingen.

Studentengezondheidscentrum, 1,9 miljoen euro

Leuven beschikt over een uitgebreid studentengezondheidscentrum met artsen, psychologen en psychiaters. Logischerwijs gaat de meerderheid van het geld hier naar het medisch en administratief personeel.

Studentenadviesdiensten, 1,9 miljoen euro

Mogelijkheden tot studentenadvies zijn in Leuven omvangrijk. Ook hier zijn loonkosten voor personeel de grootste slokop, maar ook studietoelagen betaald door de sociale dienst horen hierbij.

Voeding, 2,9 miljoen euro

Als je voeding zegt, zeg je Alma. Alma krijgt niet alleen subsidies voor de KU Leuven-studenten in Leuven, maar ook voor studenten van UC Leuven-Limburg en LUCA School of Arts Campus Lemmens.

Studentenwerking, 366.100 euro

Hier is de Leuvense Overkoepelde KringOrganisatie (LOKO) de grootste ontvanger. Veto krijgt overigens ook een deel van die som geld.

Vervoer, 239.000 euro

Studentenvoorzieningen betaalt hiermee onder andere De Lijn voor de ontwaardingen die ze doorrekent voor het gebruik van de studentenbuspas. Het gebruik van de studentenbuspas zit trouwens in dalende lijn.* De bedragen in dit artikel zijn afgerond en zijn gebaseerd op de begroting van de dienst Studentenvoorzieningen.

EXTERNE CAMPUSSEN

De meeste stuvó's worden verzorgd door de hogescholen waar de externe campussen mee verbonden zijn. "Voor campus Geel storten we bijvoorbeeld het geld door naar Thomas More," licht De Vriendt toe. "In ruil daarvoor hebben wij een plaatsje in de stuvoraad van Thomas More." Een voorbeeld van de uitzondering is de Kulak, zij krijgen 292.000 euro voor hun eigen studentenvoorzieningen.

= 2,6 MILJOEN EURO

IFTF

Tijdens het Interfacultair Theaterfestival betreden de Leuvense toneelkringen de bühne. *Historia Toneel* speelt deze week *De Lijst Tim*.

Tims Fortuyn valt

Historia bijt ook dit jaar de spits af van het Interfacultair Theaterfestival. "De Lijst Tim" haalt alles uit de kast, maar weet toch niet te overtuigen.

HANNE VAN ESPEN

Met een stevige handdruk en een "Bedankt voor uw steun" verwelkomt Tim, de pas verkozen premier, de toeschouwers. Net ervoor ontvingen we nog een stembiljet voor "De Lijst Tim". Historia speelt dit stuk - een bewerking van Shakespeares Timon van Athene - voor het Interfacultair Theaterfestival (IFTf) 2016.

De populistische Tim pleit ervoor het bestuur van gezondheidszorg, onderwijs en veiligheid bij die mensen te leggen die er echt iets van kennen.

Helaas maken vele goede elementen nog geen goed stuk

Het discours van zijn populistische (extreem-)rechtse partij - "Hij heeft toch nooit gezegd alle allochtonen buiten? Hij heeft alleen gezegd dat ze niet meer binnen mogen" - die voor de kracht van verandering pleit, klinkt akelig bekend.

Een aantal steenrijke ondernemers besluit hem te steunen in zijn campagne om zo de politieke macht naar zich toe te trekken. Tims scheefhangende das tijdens zijn overwinningsspeech kondigt het verval dat hem wacht al aan.

Daarnaast lijkt het alsof hij net uit de kleren is gegaan voor een stomende vrijpartij met een jonge kerel. Tim steekt zijn voorkeur voor dark rooms, lullen en geschoren ballen namelijk niet onder stoelen of banken. Want Tim is Pim, Pim Fortuyn, de flamboyante Nederlandse politicus die in 2002 vermoord werd.

Haka dans

Heel snel wordt duidelijk dat Tims verval onafwendbaar is. De ondernemers maken ruzie en het geld is op. Dat ook de drank op is, maakt het allemaal nog erger. Iedereen liegt en bedriegt en omzeilt zo veel mogelijk wetten om zo veel mogelijk geld binnen te rijven. Winst is al wat telt. Als je door een lul in een kut te steken je informatie met voorkennis kan verkopen en zo de beurscrash kan omzeilen, doe je dat, en denk je onder-

tussen aan dollartekens.

Dat alles eist wel zijn tol. Regelmatig keert een soort Haka dans terug, als het stevige kloppen van een hart op zoek naar liefde. De personages schreeuwen het uit: "Hou van mij!" Ze worden echter door iedereen, en vooral door elkaar, verguisd. Dit is een liefdeloze wereld.

"Nu snap ik er helemaal niets meer van!" roept een van de personages regelmatig uit. Als kijker snap je het ook niet echt. Het eerste deel lijkt het einde, maar dan volgt plots de pauze. Waar gaat dit over? Ook de slechte verstaanbaarheid van de Hollands getinte tekst draagt hiertoe bij. Regelmatig begrijp je een hele zin niet.

Jammer, want de vele monologen en vooral de dialogen worden knap geacteerd.

Strakke regie

Een doordachte, strakke regie maakt dat alle personages de hele tijd aanwezig op het podium staan. De livemuziek, het decor van witte tafels en de uitgedachte kledij per personage zorgen voor een mooie enscenering. Het bloed dat aan de handen van de ondernemers hangt, komt op rituele wijze op hun gezicht terecht. De acteurs tonen durf, gaan in elkaars *intimate zone* staan en gebruiken alle mogelijke stemvolumes om toon te geven aan hun onmacht. Sommige personages schreeuwen het publiek stil.

Helaas maken vele goede elementen nog geen goed stuk. Heeft Historia te hoog gemikt dit jaar? Of hebben we de personages gewoon niet goed begrepen? Alle inspanningen van Historia Toneel ten spijt, overtuigt *De Lijst Tim* niet.

Kring: Historia
Stuk: De Lijst Tim
Acteurs: Tuur Decaluwe, Julie Anthonis, Arnaut Van Vlierden, Emilie Pieters, Maarten Vrenken, Anouk Decavele, Victor Van Driessche, Thibo Van Ermengem, Joris Buyens, Flavie Lindemans, Gitte Samoy, Jade Stappaerts, Dante Vanhamel
Techniek: Cédric Rooms
Muziek: Fabian Escarmelle, Jef Peeters
Regie: Kenneth Schenning

ProMITHEus brengt rockmusical Murder ballad

ProMITHEus speelde woensdag de première van de eerste Vlaamse versie van "Murder ballad" in het Wagehuys in Leuven. Een stomende rockmusical over het noodlot van de liefde met u als dader.

ELINE HOOGMARTENS

Dit is een murder ballad. Iedereen kan de dader zijn, zingt ze mysterieus, tegelijk weinig verhullend. De barvrouw in een rode, aansluitende jurk met diep uitgesneden décolleté. Uiteraard, maar toch niet u, of ik? De barvrouw verdeelt de rollen: koning, koningin en boer, maar al snel wordt duidelijk dat posities in *Murder ballad* niet prevaleren. Er is altijd een killer. Logischerwijze zal er iemand sterven.

Sara ontvlucht haar ongeremde, nachtelijke leven met onvoorspelbare barman Tom in de armen van Michael, een docent poëzie. Ik wil niet dat ge van mij houdt, maar wel dat ge blijft. Die beloftes geraak ik toch kwijt.

Aanvankelijk wantrouwig tegenover de oprechte liefde van Michael, lijkt ze bij hem het ware geluk te vinden. Michael staat voor alles wat Tom niet is: evenwicht, geborgenheid en eerlijkheid. Bij Michael komt het schijnbaar perfecte plaatje tot leven. Een gelukkig huwelijk, een toffe dochter Franky, een riant villa en toch... Is perfect te perfect?

Spelen met vuur

De dagelijkse sleur ontnemt Sara haar levenslust en doet haar dromen van haar spannende en ongeremde leventje met Tom. Ook al was Tom onvoorspelbaar. Ook al hield hij zich niet aan zijn beloftes en voelde ze zich al die tijd alleen, met hem en zonder hem. Balanceren tussen liefde en verlangen, tussen spelen met vuur en verbranden... Wilt Sara Michaels muze blijven in zijn poëzie of kiest ze voor een verhaal dat te snel gaat om neer te schrijven?

De rockmuziek maakt de barsetting levensecht, maar ook zwaar en luid

Murder ballad verbloemt niets. De rockmuziek geeft het rauwe van deze rockmusical perfect aan. Geen excuses of praatjes nadien. Het noodlot van de liefde slaat hoe dan ook vroeg of laat toe. *Murder ballad* stelt je rechtuit de vraag wat jij daarmee doet. Leidt het noodlot van de liefde jou? Wanneer gaan verlangens te ver en wordt terugkeren onmogelijk?

Sterke cast

De combinatie van ruwe rock en waarheidsgetrouwe emoties geeft het ietwat clichématige thema een sterke overtuigingskracht. De opbouw van het verhaal mocht verrassender, maar het onverwachte slot compenseert dit gedeeltelijk. De acteurs van ProMITHEus spelen niet sensatiegericht en net daardoor durven toeschouwers zichzelf met de dader te vereenzelvigen. ProMITHEus pakt dan ook uit met een sterke cast met David Cantens (*Marsman, Nieuw Texas, Brabançonne*), Pieter Verelst (*Familie, Paradise Trips, De Bunker*), Ariane Van Hasselt (*Familie, De Kliniek*) en de Nederlandse Wendy Briggeman (*Flikken Maastricht, Moordvrouw*).

De schitterende rockmuziek maakt de setting met de bars levensecht, maar ook zwaar en luid. Zeker in een kleine zaal zoals het Wagehuys overstemt de muziek gemakkelijk de stemmen, waardoor het soms oren spitsen is wat de musicalspelers precies zingen. Al hadden we de prima interactie tussen de band en de acteurs niet willen missen. *Murder ballad* rockt en entertaint zonder twijfel.

Regelmatig keert een soort Haka dans terug, als het stevige kloppen van een hart op zoek naar liefde.

Cultuur

HAARREKKERS, AARDAPPELSCHILLEN EN EEN FRITZ-KOLA

Gegidst door Ithaka Kunstenfestival

Een gids leidt ons rond op het Ithaka Kunstenfestival. De tentoonstelling vult jaarlijks een verlaten locatie in Leuven met werk van jonge kunstenaars. Veel verhaal, maar weinig gesprekstof.

MAARTEN LANGHENDRIES EN
LOUISE GOEGBEUR

De 24ste editie van het Kunstenfestival, georganiseerd door LOKO Cultuur, nam voor een week zijn intrek in het Sint-Agnesinstituut, het Anatomisch Theater en de stedelijke kruidtuin. Samen met een gids waagden we ons aan de tentoongestelde hedendaagse kunstwerken.

Als een altaar in een kerk staat daar een dissectietafel

De rondleiding vangt aan in een geïmproviseerde bookshop waar kunstboeken geëtaleerd liggen op europaletten. We krijgen een onduidelijk plan waarop "U bent hier" staat. Best verwarrend wanneer je met het plan rondloopt. Gelukkig hebben we een gids die ons de weg wijst.

Auschwitz

In een zijgebouw maken we kennis met Kathi Seebeck en haar fascinatie voor haarrekkers. Een bezoek aan Auschwitz heeft haar op het idee gebracht om haarrekkers te verzamelen, te documenteren en te onderzoeken. Eerlijk toegegeven, wij rollen toch wat met onze

ogen. Jammer dat de video-installatie waar de gids zeer lovend over spreekt, op dat moment niet te bekijken is.

Op dezelfde verdieping presenteert Winne Lievens sterke beelden van handen die aardappels schillen. Ze is geïntrigeerd door menselijke gewoontes en handelingen. Beelden van een naakte vrouw die zich afdroogt hebben best een confronterend effect op de toeschouwers.

We maken een ommetje langs het Anatomisch Theater. Als een altaar in een kerk staat daar een dissectietafel. Pas nu wordt ons het thema van de tentoonstelling Ithaka Anatomé duidelijk. Het witte stenen massief is omgeven door een aluminium constructie die de schaal van het theater benadrukt, een aanzienlijk kunstproduct van Melvin Pattyn.

Onzichtbaar vers

Voor we terugkeren naar het hoofdgebouw, staan we even stil bij De Kruidtuin. Het visuele collectief tBEDRIJF heeft het kunstenfestival voorzien van een lichtinstallatie. 's Nachts zou een zin te lezen moeten zijn uit de Odyssee. "Wat de zin zal zijn, zullen jullie straks zien als het donker is," klinkt het. Dat het op dat moment al pikdonker is, is de gids ontgaan. Welke vers er te zien was, blijft dus een raadsel.

Met vraagtekens trekt ons kleine gezelschap naar het hoofdgebouw waar we nog verschillende werken aantreffen die schipperen tussen

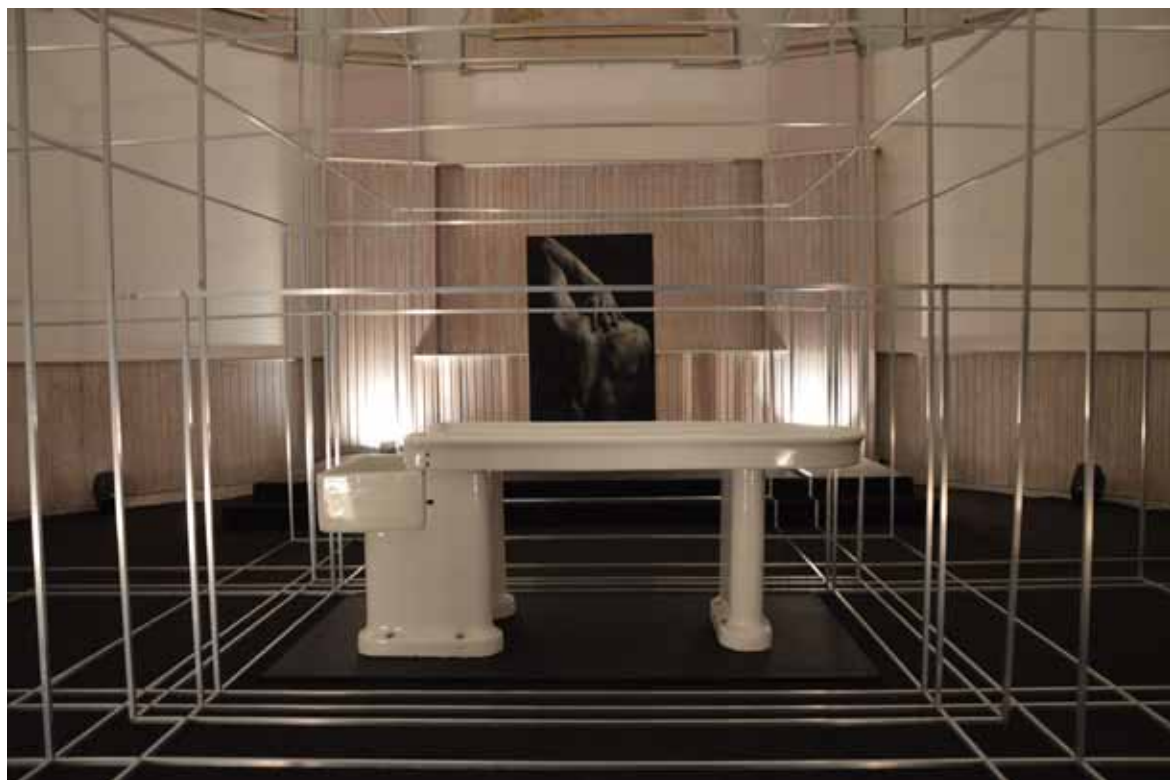

FOTO: Anneluus Vermeersch

zweverige abstractie en dankbare rustpunten. Een creatie die heel wat wenkbrauwen doet fronsen, is Danny van Jolien De Roo. Zelfs met uitleg krijgen we weinig hoogte van het werk.

De wenkbrauwen blijven omhoog bij het zien van een rozig borduurwerk. Bij velen schiet de verbazende gedachte door het hoofd dat hun darmen wel eens ooit als esthetisch object kunnen worden gecategoriseerd. Hier blijkt duidelijk dat de vorige editie van Ithaka uiteindelijk toch sterker was dan deze.

Wel indrukwekkend is de installatie *Resonate* van Matthias de Vriendt. Hij combineert minimalistische drones met zwart-witvisuals tot een fascinerend geheel waarbij de hele groep even collectief aan het zweven slaat. Iedereen wordt aangespoord even in de handen te klappen omdat de installatie zou

moeten reageren op omgevingsinvloeden. Teleurstelling volgt echter wanneer het effect toch niet zo in-

De Fritz-Kola en de afgebladderde muren zorgden voor een Berlijns sfeertje

drukwekkend blijkt.

Bij de zoveelste QR-code doet de gids nog een enthousiaste oproep: "Scan er maar op los hè jongens!" Alsof deze codes de educatieve

waarde van een persoonlijke gids kunnen vervangen.

Een dankbaar rust- en eindpunt zijn de foto's van Kevin Collaert, waarschijnlijk de meest toegankelijke kunstenaar van het festival. Met zijn zwart-wit foto's wil hij de schoonheid van de eenvoud - het klinkt wolliger dan het eruitzigt - terug naar voren brengen, en daar slaagt hij ook in.

Tot slot zakken we af naar de bar. Daar zorgt de combinatie van Fritz-Kola, dat ons *ganz viel Kaffein* belooft, en de afgebladderde muren van het pand voor een soort hip Berlijns sfeertje. Helaas levert de tentoonstelling weinig gesprekstof op. Al rillend zoeken wij de toiletten op, de warmste plek van het gebouw.

Bekijk het filmpje via veto.be/vetovt

Leuven bereidt zich voor op 500 jaar Utopia

WWW.CUYTHOEK.BE

OVER 100 BEERS

CANTUS HALL

FREE WIFI

NICE MUSIC

KITCHEN FROM 11 AM TILL 9 PM

PROBABLY THE BEST SPAGHETTI IN TOWN
ONLY 8 EURO

BURGERS IN SEVERAL WAYS

KAPUCIJNENVOER 5 LEUVEN

INFO @ CUYTHOEK.BE

016.887656

KU[n]ST Leuven wil met het stadsbrede festival "500 jaar Utopia" samen met de burgers op zoek gaan naar de ideale samenleving. De betrokkenheid van studenten staat daarbij centraal.

JOSJE KERKHOVEN

Engels staatsman en humanist Thomas More was zijn tijd vooruit met Utopia, het satirische werk over een ideale staat. Het boekje is de inspiratie voor de hoofdtentoonstelling *Op zoek naar Utopia*, over de menselijke droom van een ideale wereld.

Het overkoepelende stadsfestival loopt van 24 september 2016 tot 17 januari 2017. De hoofdtentoonstelling opent op 20 oktober 2016 in Museum M Leuven. Curator en professor kunstwetenschappen Jan Van der Stock is al zes jaar bezig met de voorbereidingen. "Tussen de honderd stukken zullen er beroemde

werken zitten, maar ook een aantal werken die na de tentoonstelling beroemd zullen zijn," legt hij uit.

Van der Stock gebruikt het onderwerp utopie al een paar jaar in zijn lessen Curatorship. Soms komt daar iets uit wat gebruikt kan worden. De studenten van kring Mecenass (*kunstwetenschappen*, red.) zullen ook gidsen tijdens de tentoonstelling.

Op dit moment is de essaywedstrijd "Schrijf een nieuwe Utopie" alvast uitgeschreven. De teller staat voorlopig op 23 deelnemers. "Het lijkt misschien hoog gegrepen," zegt Geert Bouckaert, voorzitter van de Commissie Actuele Kunst, "maar het is een uitdaging en ik denk dat onze

studenten voldoende maatschappelijke empathie en intellectuele creativiteit hebben. Het is een oproep aan al onze studenten om utopisch te durven denken en onze toekomst in eigen handen te nemen."

"Studenten gaan er niet omheen kunnen"

PROFESSOR JAN VAN DER STOCK

Lien De Keukelaere van KU[n]ST Leuven legt uit dat ook op andere vlakken studenten worden betrokken bij de projecten. Naast de hoofdtentoonstelling gidst Mecenass een tentoonstelling met hedendaagse kunst. Bij FabLab wordt met studenten een tentoonstelling samengesteld op

het snijvlak van kunst en wetenschap. Studiekring Medica organiseert een symposium over de arts van morgen.

In Het Depot komt bovendien een avond met protestsongs uit de jaren '60 en '70, waar directeur Mike Naert zeker studenten bij wil inzetten. Tot slot werken bijna twintig departementen van de KU Leuven mee aan het festival. De Dienst Cultuur en Metaforum coördineren al die initiatieven.

Jan Van der Stock vult aan: "De rector zal er zijn speech aan wijden, studenten gaan er niet omheen kunnen. Leuven zal Utopia zijn volgend jaar."

Is er ook gedacht aan eigen initiatieven van fakbars, studentenkringen en individuele studenten? De Keukelaere denkt even na. "Er zijn veel initiatieven waar studenten aan participeren, maar originele suggesties van de studenten zelf zijn nog altijd welkom," besluit ze.

INTERVIEW DIRK BRACKE

“Adil maakte snel duidelijk dat hij hij een harde film wou maken”

Dirk Bracke schreef een glansrijk oeuvre van jeugdboeken bij elkaar en is daarmee het jeugdidool van menige leesgrage student. Momenteel legt hij de laatste hand aan zijn nieuwste werk “Martelaar”.

ANNELEEN VAN KUYCK,
NAOMI BONNY EN
CHARLOTTE LIPPENS

Nog tot 20 maart buigt de Jeugdboekenweek zich over het thema “Weg van de stad”. Een ideale aanleiding voor een gesprek met schrijver Dirk Bracke. Toch is hij niet echt bezig met het gebeuren: “Ik ben altijd mijn eigen weg gegaan.”

Veel scholen introduceren tablets in de lessen en jongeren gebruiken smartphones. Hebben zij nog interesse voor boeken?

Dirk Bracke: “Dat is toch veel verminderd, hoor. Ik heb het zelf steeds moeilijker met technologie wat inlevingsvermogen betreft, zoals foto’s nemen met een smartphone. Ik heb een ouderwetse gsm. Als je die aan een dakloze geeft, smijft hij die naar je kop.”

“Gevoelens blijven hetzelfde, maar dat soort dingen veranderen. Ik ben niet mee met al die apps, alleen de bekendste zoals *WhatsApp*. Die integreer ik in mijn boeken. Ik laat jonge mensen geen brief meer naar elkaar schrijven. Ze sturen een sms’je of mail.”

“Op een bizarre manier zijn jongeren tegenwoordig vooral bezig met fantasy zoals *Twilight* en *Game of Thrones*. Die boeken zijn natuurlijk gelinkt aan een film en dat maakt een groot verschil. Knappe hoofd-

gen, maar Adil had vroeger al duidelijk gemaakt dat hij er een harde film van wou maken. Toch wordt de sfeer van het boek er heel goed in weergegeven.”

“*Black* is vooral een 16+-film door de groepsverkrachting. Ik vind dat niet terecht, want vooral de muziek en de ronddreigende jongens zorgen voor een dreigend effect. In Frankrijk is de film verboden omdat ze vrezden voor relletjes. Dat vind ik jammer, want ik was wel benieuwd hoe de Fransen de film zouden onthalen.”

“Het leukste aan een boek is het onderzoek vooraf”

“Ik had geen inspraak in de keuze van de acteurs, maar dat hoefde ook niet. Als je tien meisjes voor me laat acteren bij een auditie, weet ik niet wie kiezen. Zij wel. Martha (*Canga Antonio, hoofdrolspeler, red.*) won zelfs al verschillende prijzen.”

“Ik stond er wel op dat de film een ander einde kreeg. Zo is hij niet voorstelbaar voor mensen die het boek gelezen hebben.”

Voor “Black” was uw boek “Het Engelenhuis” al verfilmd in “Bo”. Staan er nog verfilmingen gepland?

Bracke: “Straks doet het geen pijn meer wil ik zeker verfilmd zien. Dat vind ik nog steeds een van mijn beste boeken.”

“Adil en Bilall zijn verbonden met een Amerikaans agentschap. Dat heeft nu interesse om *Catwalk* te verfilmen. Ik vind dat niet mijn beste boek, maar waarschijnlijk zal het thema - een meisje dat een fotomodel wordt - de doorslag hebben gegeven. Dat plan is nog voorwaardelijk en ligt zeker nog niet vast. Ik ben daar heel nuchter over.”

“Er is ook interesse om een Amerikaanse remake te maken van *Black*. Dat lijkt me vreemd, want Amerikanen hebben al veel films rond die thematiek. Laat me eerst het contract maar zien.”

Onderzoek

U was al veertig toen uw eerste boek uitkwam. Hoe heeft u het schrijverschap ontdekt?

Bracke: “Ik heb altijd wel veel gelezen, maar schrijven was precies iets van een heel andere orde. Toen een van mijn kinderen in het derde leerjaar zat en ik leesvader was, dacht ik van sommige van die boekjes: dat kan ik beter! (*lacht*)”

“In 1987 zag ik in de krant een annonce van de John Flandersprijs, die elk jaar door Vlaamse Filmpjes (*langlopende reeks jeugdboekjes,*

red.) werd uitgeschreven. Toen hebben ze gevraagd om meer Vlaamse Filmpjes te schrijven. En ja, dan een boek, dat is een kwestie van ijdelheid zeker? Ik wilde mijn naam wel eens op de kaft van een boek zien.”

“Nu heb ik dat niet meer. Dat is heel raar. Het euforisch gevoel van mijn eerste boek zal nooit meer terugkomen. Het leukste aan een boek voor mij is nu niet zozeer het schrijven zelf, maar het onderzoek vooraf.”

“Er is interesse om Catwalk te verfilmen”

Hoe verloopt dat onderzoek dan?

Bracke: “Omdat ik weinig over al die dingen weet, ga ik te rade bij andere mensen. Je kunt veel op internet zoeken, maar ik hoor mensen graag dingen vertellen die je daar niet kan vinden.”

“De simpele dingen zijn de moeilijkste. Zo vroeg ik aan Jens Franssen (*radiojournalist bij VRT, red.*) waar vluchtelingen eigenlijk hun smartphone opladen. Ik kan me niet voorstellen dat ze met een paar honderd man een Servisch dorp binnenvallen met de boodschap “dat ze hun gsm komen opladen. Blijkbaar gebruiken ze daarvoor veel contactdozen die samen een lang snoer vormen.”

“Voor *Black* ben ik met een politieauto door de risicowijken van Brussel meegereden. Ik heb gasten zien spuwen op die auto. Toen we uitstapten, begonnen ze met bommetjes naar ons te gooien.”

“Ik kreeg er koude rillingen van. Dat klopt hier niet, dacht ik. Er moet toch iemand die gasten corrigeren? Ze lieten ze gewoon begaan. Toch ben ik blij dat ik het heb meegemaakt. Het is een ervaring die je anders nooit hebt.”

Meisjes in de hoofdrol

Het viel ons op dat bijna altijd meisjes centraal staan in het verhaal. Kan u zich beter inleven in vrouwelijke hoofdpersonages?

Bracke: “Ja, om de een of andere reden is dat zo. Ik begrijp niet waarom. Op die vraag moet ik het antwoord schuldig blijven. Ik heb twee broers en twee zonen, een nogal mannelijke familie dus. Maar de onderwerpen waarover ik schrijf, treffen meestal meisjes.”

“Ik heb eens een boek geprobeerd vanuit het standpunt van een jongen. Dat was *Papier*, over een vluchteling uit Albanië. Eigenlijk was het hoofdpersonage een jongen, maar dat lukte gewoon niet. In de plaats daarvan ben ik toen over een Albanees meisje begonnen schrijven. Dat ging veel beter.”

“Het boek dat ik nu aan het schrijven ben, *Martelaar*, heeft wel een jongen als protagonist. Wanneer hij op een rubberboot zit en er een klein meisje uitvalt, twijfelt hij of hij haar achterna moet zwemmen. Hij springt, maar het is meer een kwestie van geweten en overleven dan van vrouwelijke gevoeligheid.”

“Spijtig dat de film Black niet gericht is op 14-jarigen”

rolspelers hebben een grote aantrekkingskracht.”

“Met de combinatie van woord en beeld kan je duidelijk wel interesse wekken. Dat heb ik zelf gemerkt bij de release van de film *Black* (*geregisseerd door Adil El Arbi en Bilall Fallah, red.*). Dat boek heeft het altijd wel goed gedaan, maar zeker met de film is het een hype geworden. Ook meer volwassenen willen het boek nu lezen.”

Verfilmingen

In de film Black staan actie en brutaliteit centraal. Betreurt u het dat uw verhaal zo'n wending heeft gekregen?

Bracke: “Ik vind het spijtig dat de film niet gericht is op 14- en 15-jari-

FOTO Anneleen van Kuyck

Almamenu van 14 tot 18 maart smakelijk!

Maandag	Varkenslapje met bloemkool in room (A1, A3, GHB) €3,20	
	Moussaka (veggie) met Griekse sla en aardappelschijfjes (A1, A3) (V) €4,30	
	Zonnebloemschijf met slaatje en kerriesaus (A1, A3, GHB) (V) €6,00	
	Zalmfilet met choronsaus en wortelbalkjes (A1, GHB) €6,00	
	Spaghetti bolognaise (A2, A3) €3,20/€4,30	
	kippeworst met boterbonen of raapblokjes en tomaat basilicumsaus of vleessaus (A2) €3,20	
	Koninginnenhapje (A2, A3) €4,30	
	Moussaka (veggie) met Griekse sla en aardappelschijfjes (A2, GHB) (V) €4,30	
	Heekfilet met boterbonen of raapblokjes en tomaat basilicumsaus (A2) €6,00	
	Stoofvlees op zijn Vlaams (A2) €6,00	
Zonnebloemschijf met slaatje en kerriesaus (A2) (V) €6,00		
Dinsdag	Pollakhaasje met hollandse saus en gestoofde prei (A1, A3, GHB) €3,20	
	Big Alma veggie hamburger met slaatje VEGGIE (A1) €4,30	
	Kipfilet met Orloffsaus ,broccoli en kroketten (A1, GHB) €5,50	
	Pasta met pesto ,witloof en nootjes (A1) (V) €6,00	
	Spaghetti bolognaise (A2, A3) €3,20/€4,30	
	Gegratineerde Macaroni met kaas en hesp (A2) €3,20	
	Koninginnenhapje (A2, A3) €4,30	
	Loempia met kip en een slaatje of wogroenten en Chillisauz of roomsauz (A2) €4,30	
	Big Alma veggie hamburger met slaatje (A2, A3, GHB) (V) €4,30	
	Pasta met pesto ,witloof en nootjes (A2, A3, GHB) (V) €6,00	
Stoofvlees op zijn Vlaams (A2, GHB) €6,00		
Woensdag	Spaghetti bolognaise (A1, A3, GHB) €3,20/€4,30	
	Vegetarische loempia met zoetzure chilisauz en wogroenten (A1) (V) €4,30	
	Wienerschnitzel met rode wijnsauz ,bouquetiere en gratin (A1, A3, GHB) €5,50	
	Salade met gouda kaas ,druiven en noten (A1) (V) €6,00	
	Spaghetti bolognaise (A2, GHB) €3,20/€4,30	
	Hertoginnekrokant met erwten met spek of vergeten groentemix en Bearnaise sauz of Café de Paris sauz (A2) €3,20	
	Koninginnenhapje (A2, A3) €4,30	
	Vegetarische loempia met wogroenten en pikante rijst (A2, A3, GHB) (V) €4,30	
	Salade van Gouda (A2, A3, GHB) (V) 6,00	
	Stoofvlees op zijn Vlaams (A2) €6,00	
Steak met erwtes en spekjes of vergeten groentemix en Bearnaise sauz of Café de Paris sauz (A2) €6,00		
Vegetarische spaghetti (GHB) (V) €4,30		
Donderdag	Baconburger met veenbessen en vleessauz (A1, A3, GHB) €3,20	
	Koninginnenhapje (A1, GHB) €4,30	
	Rijstschotel met groenten (A1) (V) €5,50	
	Vegetarische balletjes met Quinoa, broccoli en tomatensauz (A1) (V) 6	
	Spaghetti bolognaise (A2, A3) €3,20/€4,30	
	Provencaals stoofpotje met wortelstaafjes of prei met champignon €3,20	
	Koninginnenhapje (A2, A3) €4,30	
	Kalkoenfilet met wortelstaafjes of gestoofde prei met champignons en vleessauz of Mafiosisauz (A2) €5,50	
	Rijstschotel met groenten (A2, A3) (V) €5,50	
	Stoofvlees op zijn Vlaams (A2) €6,00	
Vegetarische balletjes met quinoa ,broccoli en tomatensauz (A2, A3, GHB) (V) €6,00		
Paella (met kippenvleugel, inktvisringen en chorizo) (GHB) €5,50		
Vrijdag	Kaaskroketten met Tirolse sauz en erwtes (A1, A3, GHB) €3,20	
	Boomstammetje met groene pepersauz en bonen (A1, A3, GHB) €4,30	
	Wok met quorn (A1, GHB) (V) €6,00	
	Stoofvlees op zijn Vlaams (A1, GHB) €6,00	
	Kaaskroketten met Tirolse sauz en erwtes €3,20	
	Spaghetti bolognaise (A2) €3,20/€4,30	
	Baconburger met schorseneren of oventomaat en Grand mère sauz of Bechamelsauz (A2) €3,20	
	Koninginnenhapje (A2, A3) €4,30	
	Tirolersnitzel met wortelen of oventomaat en Grand mèresauz of bechamelsauz (A2) €5,50	
	Stoofvlees op zijn Vlaams (A2, A3) €6,00	
Wok met quorn (A2, A3) (V) €6,00		

A1 = Alma 1
A3 = Alma 3

A2 = Alma 2
GHB = Gasthuisberg

V = Vegetarische schotel

Is jouw verzameling al compleet?

Inzameling en verkoop van tweedehands goederen met een enorm en steeds wisselend aanbod!

de kringwinkel

SPIT

Uzerenmolenstraat 10 - 12 - 3001 Heverlee

www.spit.be

DE GOEDKOOPESTE
FUIFZAAL VAN LEUVEN

ALBATROS

Brusselsestraat 15

€ 355 per avond
€ 250 tijdens het weekend

Kringen aangesloten bij LOKO of OSR/OKER krijgen 105 euro korting.

Bij elke vierde fuif van een kring of vereniging binnen hetzelfde academiejaar is de huur van de zaal gratis. En dat geldt ook als je het vatenrecord breekt!

Reservaties en inlichtingen: 016/22.31.09 of albatros@loko.be !

KULEUGEN

Satirische rubriek

POLITIKA KAFFEE IJVERT IN FACEBOOK- POST VOOR “CONSTRUCTIEVE JOURNALISTIEK”

HET ARCHIEF ORGANISEERT 40 DAGEN ZONDER SOA

Dagen Zonder Vlees inspireert

Naar aanleiding van de actie Dagen Zonder Vlees lanceert het populaire café het Archief nu ook Dagen Zonder SOA. Ze wil zo haar klanten gedurende de vastenperiode even tot bezinning over hun levenswijze aanzetten. “We willen de mensen aansporen ook eens alternatieven voor hun dagelijkse gewoontes te proberen,” legt Frank, uitbater van het café, uit, “je hoeft immers niet elke dag een soa op te doen om te genieten van het leven.”

Gisteravond raakten wel nog drie studenten besmet met een soa, “maarja, de boog kan niet elke dag gespannen staan en iedereen zondigt natuurlijk wel

eens,” lacht Jonathan, een vaste klant van Het Archief, “maar het grootste deel van de klanten probeert wel echt even mee te doen met de actie.”

Op de vraag of hij ook hierna de soa's definitief gaat afzweren, twijfelt Jonathan nog wat: “ze zeggen wel dat het eigenlijk gezonder is, maar ik geloof die mensen toch niet echt. Maar voor deze periode wil ik het wel een kans geven.” Het Huis der Rechten, Politika Café en de Recup overwegen nu volgend jaar een gelijkaardige actie, Dagen Zonder Braaksel, op poten te zetten. (ml)

ALVAST ÉÉN IEMAND DOLENTHOUSIAST

VANAF NU DAGELIJKSE UPDATE IN HET VRT JOURNAAL OVER DE GOEDE ORDE EN RESPECT BINNEN POLITIKA KAFFEE

BJÖRN SOENENS STELT ZICH ALVAST KANDIDAAT
ALS POLITIKA KAFFEE-WATCHER

GEZOCHT: POLITIKA KAFFEE-WATCHER-WATCHER.
ERVARING VERREIST BIJ RESPECTVOLLE
FAKBARDAGDISCO'S EN POLITIEK CORRECTE AMERIKAK-
ENNIS IS EEN PLUSPUNT

Colofon

Veto
's-Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel 016 22 44 38
Fax 016 22 01 03
e-mail: veto@veto.be
www.veto.be
www.twitter.com/veto_be

Jaargang 42 - Nummer 18
Maandag 14 maart 2016

Veto is een uitgave van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.

Hoofdredacteur:
Roderik “awesomness” De Turck
Redactiesecretaris & V.U.:
Margot “de Veto afkrijgen” De Boeck
's Meiersstraat 5
3000 Leuven

Redactie:
Kalina “langste dutje doen” De Blauwe, Paul-Emmanuel “uitstellen” Demeyere, Quinten “langste penis in rust” Evens, Simon “doen alsof er niets aan de hand is” Grymonprez, Karel “deftige colofonvragen verzinnen” Peeters, Heidi “grootste K3-obsessie” Van Rompuy, Jasper “redacties spammen met mijn cv” Van Loy

Schrijvers:
Charlotte De Roo, Basil “tinder-dates” Saen, Max Bols, Naomi “Heheimen heheim houden” Bonny, Arne Sonck, Joes Minis, Rosalie Waelen, Mika Tuyarts, Maarten Langhendries, Dagmar Dierkx, Hanne Van Espen, Eline Hoogmartens, Louise Goegebeur, Josje “Te laat zijn” Kerkhoven, Anneleen van Kuyck, Char-

lotte Lippens, Eva Sevrin
Foto's voorpagina: Louise Goegebeur, Martijn Stoop, Karolien Favoreel, Vincent Peeters, Anneleen van Kuyck

Fotografen: Anneleen “Geduld” van Kuyck, Bart “Foto's maken voor Veto” Heleven, Vincent “Roze konijnengieters op mijn kamer installeren en het toch hip houden” Peeters, Anneluus “Rugbygoals maken” Vermeersch

Tekenaars: Anneka “Cartoons tekenen” Robeyns, Martijn “Dansen op woensdag” Stoop, Louise “Vetoposts liken” Goegebeur, Karolien “Roze konijnengieters op Vincent zijn kamer aan de grond vastkleven met tape” Favoreel, Guillaume “Voetbal kijken” Deprez

Dtp:
Margot De Boeck, Roderik De Turck, Simon Grymonprez

Eindredactie:
Margot De Boeck, Roderik De Turck, Paul-Emmanuel Demeyere, Simon Grymonprez, Karel Peeters, Jappe Van Loy, Louise Goegebeur, Quinten Evens, Heidi Van Rompuy

IT:
Joachim Beckers, Pieter Hiele

Publiciteit:
Alfaset cvba - alfaset@loko.be
016 22 44 38
Drukkerij:
Coldset Printing Partners (Groot-Bijgaarden)
Oplage: 9.000 exemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162

Abonnement?
Wil u ook elke week Veto in de bus? Mail dan uw adres naar margot@veto.be en schrijf 11 euro over op rekeningnummer BE80 0010 9597 1977

Meedoen?
Redactievergaderingen vinden iedere vrijdag plaats om 16 uur en staan open voor iedereen. Alle geïnteresseerden (tekst, foto, lay-out, welk wereldrecord breek jij?) zijn welkom op het redactieadres. Lezersbrieven kunnen tot vrijdag 14 uur, liefst mailsgewijs, ingezonden worden op het adres veto@veto.be. De redactie behoudt zich het recht reacties in te korten of op het internet te publiceren.

Martin Heylen

“Laat het maar hard zijn”

Televisiemaker Martin Heylen zie je elke week op VIER met “Terug naar eigen land” over de vluchtelingenproblematiek. “Het was surrealistisch om op Lesbos te staan, overmand door emoties.”

BRECHT CASTEL EN NAOMI BONNY

In *Terug naar eigen land* maakt Martin Heylen met een aantal BV's met een pertinente mening over de vluchtelingen een tocht vanuit Somalië en Irak in het spoor van diezelfde vluchtelingen. Onder andere Veroniek Dewinter, de dochter van Filip Dewinter (Vlaams Belang), Zuhail Demir (N-VA) en Margriet Hermans (Open VLD) nemen deel. Het programma wordt goed ontvangen en veel bediscussieerd.

“Een mens is niet alleen hersens, maar ook hart”

“Ik kreeg zelfs positieve reacties van VRT-journalisten. Dat gebeurt niet vaak: er komt weinig lof over de zenders heen. “Relevant” is het woord dat ik het meest heb gehoord.”

Wat waren de meest aangrijpende momenten tijdens de opnames?

Martin Heylen: “Aan de Turkse kant worden massaal nepzwevesten verkocht. Kinderzwevestjes: allemaal broel. Nooit van zijn leven kan je je kind daarmee drijvend houden. Voor mij zijn die verkopers medeplichtig aan moord op onschuldige mensen.”

“Persoonlijk vond ik de aankomst van de boten op Lesbos het meest ontroerende moment. We zien dat al jaren op televisie, maar plots sta je daar dan middenin. De angst overvalt je dat die boot met vrouwen en kindjes gaat omslaan. Eén derde van de mensen die oversteken zijn kinderen. Die maand dat wij er waren verdronken er 66 kinderen. Met dat besef daar dan staan en die boten zien toekomen...”

“Je ziet dat ze de boot nog lek steken net voor aankomst, uit schrik dat we ze zouden terugsturen. Ze vallen op het strand, kussen de grond en omhelzen je terwijl ze roepen: “Dank u! Dank u!” Dat gaat voor mij... (zoekt naar zijn woorden) Dan weet ik niet meer wat zeggen.”

“Het was echt surrealistisch om op dat strand te staan en overweldigd te worden door emotie door iets wat ik al honderd keer op het nieuws had gezien.”

Deportatietrein

In Europa is het vaak niet veel beter.

Heylen: “Inderdaad, het absurde is dat de merde pas echt begint als ze in Europa

FOTO Vincent Peeters

aankomen. Als ze de grens met Macedonië oversteken, worden ze op een trein gezet. Ik noem dat de trein der schande. Het is net een beestenwagen waarop iedereen op elkaar zit gepropt. Dat zijn deportatietreinen. Mensen worden in de pure zin van het woord gedeporteerd. Die trein rijdt naar Servië, waar ze eruit moeten.”

“Om juridisch niet te veel in conflict te komen met de Europese wetgeving, strompelen ze drie kilometer door de sneeuw en de ijzige wind naar een andere trein in Servië. Ze hebben enkel een paar rugzakken en kinderen in dekens gewikkeld, uitgeput tot en met. We hebben daar nog dingen helpen dragen. Dat was, tja... In de Balkan willen ze maar een ding: dat is zo snel mogelijk al dat menselijk vuilnis uit hun land.”

“In mijn ideale wereld wordt zo’n programma uitgezonden op de drie zenders”

De reacties van de BV's choqueren sommige kijkers. Was jij soms ook geschokt?

Heylen: “Sommige deelnemers zochten op onze eigen Westerse, directe manier de confrontatie op. Soms zonder enige empathie voor de situatie of de mensen die we ontmoetten. Zulke dingen heb ik achteraf met mijn reisgenoten uitgepraat. Ik heb hen dat ook uitgelegd en dat was voor hen een leerproces.”

Veranderen de standpunten van de deelnemers?

Heylen: “Dat is heel moeilijk te zeggen. Oordeel zelf op het einde van de reeks.

Maar ‘veranderen de deelnemers als mens?’, dat vind ik een veel boeiendere evolutie. En dat is alleszins het geval.”

“Een mens is niet alleen hersens, maar ook hart. Het is heel interessant om te kijken hoe de mensen tijdens die reis zo plots helemaal mens worden. Daarna vermannen ze zich terug: “Wacht even. Dat mag niet”. Maar daar geloof ik niet in, ik denk dat dat juist wel moet. Ik denk niet dat je puur cerebraal oplossingen moet verzinnen. Ik denk dat je in de eerste plaats moet weten waar je over praat. Nu weten ze dat, maar dat is een heel proces geweest.”

“In een vluchtelingenkamp in Turkije waren Zuhail en Veroniek bijvoorbeeld zeer getroffen. Twee keiharde vrouwen kraken daar. Die beginnen te wenen, zijn volledig van de kaart. Daar begint de evolutie op menselijk vlak, al in het begin van de tocht.”

“Na zulke felle emoties raken ze vaak uit hun evenwicht en slaan ze aan het twijfelen. Of ze gooien het tijdelijk over een andere boeg en vallen pas daarna terug op hun oude slogans.”

Afstomping

Is het erg dat programma's als “Terug naar eigen land” nodig zijn om mensen nog empathisch te laten zijn?

Heylen: “Dat is erg, maar het is ook begrijpelijk. Er komt zoveel binnen dat ik alleen nog meer afstomping zie afkomen. Het moet steeds spectaculairder om nog binnen te raken bij de mensen. Ik denk dus dat er vragen moeten gesteld worden bij de klassieke manier van berichtgeving.”

Stoor je je aan de relatief lage kijkcijfers van je programma's op VIER?

Heylen: “Voor de vluchtelingen, de verstandhouding in onze maatschappij en om een hoop discussies te verkleinen of duidelijker te maken, is dat doodzonde.”

“In mijn ideale wereld wordt zo'n programma uitgezonden op de drie zenders. Een programma over vluchtelingen, dat zo diep gaat en het probleem belicht zoals het nog nooit belicht is... Als men het doet met liefdadigheidsprogramma's, waarom dan niet voor zoiets? Het is een dagdroom.

Misschien is dat iets voor binnen tien jaar als het nog erger wordt.”

“In de Balkan willen ze maar een ding: zo snel mogelijk al dat menselijk vuilnis uit hun land”

Hoe verwerk je de emoties die binnendringen?

Heylen: “Wij hebben nu posttraumatische begeleiding aangeboden gekregen van VIER door een beroepspsycholoog van het leger. Daar zaten we met de hele groep die mee geweest is. Het viel mij op dat de hele groep het er verrassend lastig mee had.”

“Ik dacht dat ik de enige was, die altijd zo kwaad werd. Van de onverschilligheid van mensen op café – “het is allemaal zo erg niet” – werden zij ook kwaad. Het is ook moeilijk uit te leggen. Een echte oorlogsverslaggever heeft mensen in stukken zien rijten, bomaanslagen, kinderlijkjes... Noem maar op. Wij niet, maar dat wil niets zeggen.”

Lees een uitgebreidere versie van dit interview op www.veto.be